

LAMMIN SÄÄSTÖPANKKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

Yritys- ja yhteisötunnus: 0197794-8
Postiosoite: Hämeenkatu 14, 05800
HYVINKÄÄ
Käyntiosoite: Hämeenkatu 14,
Hyvinkää
Kotipaikka: Hämeenlinna

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2020	1
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	1
Toimintaympäristö	1
Pankin liiketoiminta	4
Tulos	6
Tase	8
Vakavaraisuuden hallinta	11
Riskienhallinta	15
Hallinto ja henkilöstö	23
Yhteiskuntavastuu	26
Olenaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	26
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2021	26
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	27
Tunnuslukujen laskentakaavat	28
Tilinpäätös	29
Lammin Säästöpankin tuloslaskelma	29
Lammin Säästöpankin tase	30
Lammin Säästöpankin rahoituslaskelma	32
Liitetiedot	33
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	66
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	67
Tilinpäätösmerkintä	67

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2020

Lammin Säästöpankki on itsenäinen säästöpankki, joka on perustettu vuonna 1877. Lammin Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Vuosi 2020 oli pankin 143. toimintavuosi. Pankki toimii Kanta-Hämeessä ja Keski-Uusimaalla. Pankin asiakaskunnasta pääosa on yksityisasiakkaita ja pienyrityksiä.

Pankin asiakasmäärä oli tilikauden päättyessä lähes 28 600. Pankilla on yhteensä 6 konttoria, Hyvinkäällä, Hämeenlinnassa, Klaukkalassa, Lammilla, Riihimäellä ja Tuusulassa.

Lammin Säästöpankin tilikauden korkokate oli 7 983 tuhatta euroa, liikevoitto 3 671 tuhatta euroa ja tilikauden voitto 2 150 tuhatta euroa.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Lammin Säästöpankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Tilikauden aikana toteutettiin kaksi säästöpankkien välistä fuusiota. Huittisten Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankkiin ja Sysmän Säästöpankki fuusioitui Helmi Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 20 pankista 18 pankkiin.

Säästöpankkiryhmä osti 6.11.2020 aikaisemman ilmoituksen mukaisesti Oma Säästöpankki Oyj:n omistamat Nooa Säästöpankki Oy:n, Sp-Henkivakuutus Oy:n, Sp-Rahastoyhtiö Oy:n, Säästöpankkien Holding Oy:n ja Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n osakkeet.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristö

Globaali talousnäky

Vuoteen 2020 siirryttiin orastavan optimistisissa taloustunnelmissa. Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ennusti tuolloin maailmantalouden kasvavan 3,3 % vuonna 2020, eli hieman viime vuotta ripeämmin. Vuoden ensimmäisten viikkojen aikana maailman tietoisuuteen nousi kuitenkin Kiinassa leviävä koronavirus ja viruksen lähdettyä leviämään muuallekin havahduttiin siihen, että kyseessä on maailmanlaajuinen pandemia. Eri maat asettivat erilaisia liikkumisrajoituksia ja

sulkutoimia, joilla pyrittiin estämään viruksen leviämistä. Rajoitustoimet ja ihmisten varovaisuus heikensivät myös taloutta ennennäkemättömän nopeasti.

Suurin talousisku nähtiin vuoden toisella neljänneksellä, jolloin monissa maissa nähtiin historiallisen suuria pudotuksia bruttokansantuotteessa. Kesällä tautitilanne rauhoittui ja se näkyi myös talouden nopeana elpymisenä. Syksyllä tautitapaukset lähtivät jälleen nousuun ja se heijastui myös talouden lukuihin. Tosin tässä viruksen toisessa aallossa talousvaikutukset jäivät pienemmiksi, sillä viruksen kanssa oli jossain määrin opittu elämään, ja talouden rajoitustoimet olivat vähemmän tiukkoja kuin kevään ensimmäisessä aallossa.

Koronakriisin myötä valtiot ovat ottaneet käyttöön erilaisia finanssipoliittisen elvyttämisen keinoja, joiden tarkoituksena on auttaa yritykset ja kotitaloudet koronan aiheuttaman taluskriisin yli. Euroopassa elvytyksen painopisto on ollut työpaikkojen säilyttämisessä, USA:ssa enemmänkin kuluttajien suorassa tukemisessa. Elvytyksen seurauksena eri maiden velkaantumisasheet ovat nousseet nopeasti. Myös keskuspankit ovat olleet valppaana ja massiivisilla tukitoimillaan ne ovat tukeneet rahoitusmarkkinoita.

Kokonaisuutena maailmantalouden odotetaan supistuvan noin 4 % vuonna 2020. Vuoden talouskehitystä leimasi se, että talouskehitys aaltoili viruksen leviämisen mukaan. Tautitapausten lisääntyttä talous kärsi ja vastaavasti tautitapausten vähennyttä talous lähti elpymään. Korona on siis määritellyt talouden kulun, vaikka toki muitakin merkittäviä tapahtumia ajoittui vuoteen 2020. Näistä merkittävimpiä USA:n presidentinvaalit ja Brexit -sopimuksen syntyminen joulukuussa.

Koronakriisissä suurimman iskun on luonnollisesti kärsinyt palvelusektori, jossa sosiaaliset kontaktit ovat yleisiä. Myös teollisuus on kärsinyt koronakriisistä, mutta pelättyä vähemmän. Loppuvuonna teollisuus osoittautui yllättävän resilientiksi taudin toisessa aallossa.

Vaikka talous on kärsinyt koronasta joka puolella maailmaa, ovat maiden väliset erot merkittäviä. Kiinassa tauti on onnistuttu pitämään ensimmäisen aallon jälkeen hyvin kurissa, ja maan bruttokansantuote on jo ylittänyt kriisiä edeltäneen tason. Onnistuneen taudinhallinnan lisäksi Kiina on hyötynyt siitä, että se on tuottanut niitä tuotteita, joita koronasta kärsivä maailma on tarvinnut: terveys- ja hygieniatuotteita, erilaisia tietoteknisiä tuotteita, joita on tarvittu etätöiden lisääntyttä jne. USA:ssa talouden pudotus jäänee myös Eurooppaa pienemmäksi vuonna 2020: USA:n bruttokansantuotteen odotetaan pudonneen vajaat 4 %, kun euroalueelle odotetaan yli 7 %:n pudotusta. Myös euroalueen sisällä maiden väliset erot ovat merkittäviä. Isoista maista pahimmin koronasta ovat kärsineet Italia, Espanja ja Ranska. Suomi on parhaiten pärjänneiden maiden joukossa.

Loppuvuonna 2020 saatiin erinomaisia uutisia, kun useampikin lääkeyhtiö ilmoitti toimivasta koronarokotteesta ja monella yhtiöllä kehitys on aivan loppusuoralla. Rokottamiset päästiinkin aloittamaan jo loppuvuonna. Rokotusten aloittaminen luo myös paremman näkymän vuoteen 2021 ja ulospääsy koronakriisistä hämmöttää jo näköpiirissä.

Korkoympäristö

Euroalueen korkotasoa on tilikaudella laskenut edelleen. Sekä lyhyet että pitkät korot nousivat maaliskuussa ensireaktiona koronakriisiin, mutta kesäkuusta eteenpäin alkanut lasku on vienyt korot alkuvuotta matalammalle tasolle. Vaikka korona-rokoteohjelmat ovat käynnistyneet ei nopeaa muutosta korkotasoon ole näköpiirissä.

Jälleenrahoituskustannukset tukumarkkinoilla ovat liikkuneet lähes identtisesti pohjakorkojen kehityksen kanssa. Marginaalit nousivat voimakkaasti maaliskuusta – toukokuussa lähtien tämän jälkeen laskuun ja palautuen lopulta alkuvuotekin matalammalle tasolle. Tähän kehitykseen on vaikuttanut erityisesti EKP:n huomattava tuki jälleenrahoitusmarkkinoille mikä puolestaan on vähentänyt velkaemissitoimintaa ja kaventanut luottoriskimarginaaleja tarjonnan vähyden

johdosta. Euroalueen valtionlainamarkkinoilla tuottoerot kaventuivat Euroopan keskuspankin jatkaessa osto-ohjelmaansa. Sijoittajien riskiottohalukkuuden elpyminen osaltaan tuki valtionlainojen tuottoerojen kaventumisesta vuoden 2020 toisella puoliskolla.

Sijoitusmarkkinat

Globaali pandemia ja sen vaikutukset talouteen leimasivat myös sijoitusmarkkinoiden tuottokehitystä. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla nähtiin hyvin voimakas osakkeiden hintojen lasku ja yrityslainojen riskimarginaalit kasvoivat epävarmuuden lisääntymisen myötä. Keskuspankit reagoivat tilanteeseen hyvin nopeasti ja elvyttävät toimenpiteet palauttivat sijoittajien luottamuksen. Koronakriisin vaikutukset yrityksiin ja eri toimialoille vaihtelivat voimakkaasti, mikä näkyi suurina tuottoeroina osakemarkkinan sisällä. Kokonaisuutena osakemarkkinat elpyivät vuoden loppua kohti lähellä pandemiaa edeltäviä tasoja, ja euroalueen korkomarkkinoilla tuottokehitys oli positiivinen riskimarginaalien kaventuessa.

Suomen taloustilanne

Suomen talous on pärjännyt muita Euroopan maita paremmin koronakriisissä. Suomen BKT:n odotetaan pudonneen noin 3 %:ia vuonna 2020, mikä on selvästi vähemmän kuin euroalueella keskimäärin. Suomen hyvä menestys on monen tekijän summa. Virus saapui Suomeen hieman muita maita myöhemmin, mikä antoi reagointiaikaa. Taudinhallinta on osoittautunut kohtuullisen onnistuneeksi. Suomen talouden rakenne myös puoltaa pienempää pudotusta, sillä meillä palvelusektorin ja esimerkiksi turismin rooli on monia maita pienempi. Lisäksi etätöihin siirtyminen sujui Suomessa sutjakkaasti hyvien digivalmiuksien ansiosta.

Kuten muuallakin, myös Suomessa aktiviteetin pudotus on ollut suurinta palvelusektorilla. Myös toimialan sisällä erot ovat suuria. Eniten ovat kärsineet majoitus- ja ravitsemisala, kuljetus, viihde ja virkistysalat. Sen sijaan esimerkiksi informaatio- ja viestintäsektori on jopa kasvanut koronan aikana. Teollisuus ja rakentaminen ovat pitäneet pintansa kohtuullisen hyvin koronan aikana ja vähittäiskauppa on jopa hyötynyt koronasta. Korona on siis kohdellut eri alojen yrityksiä kovin eri tavoin. Yritysten konkurssit ovat kuitenkin pysyneet jopa normaalia matalammalla tasolla vuonna 2020. Tämä selittyy pitkälti konkurssilainsäädännön muutoksella, jolla väliaikaisesti vaikeutettiin yritysten hakemista konkurssiin.

Kotitaloudet on kokonaisuutena selvinneet koronakriisistä kohtuullisen hyvin. Lomautukset nousivat nopeasti keväällä, mutta valtaosa lomautetuista on palannut töihin. Työttömyys on noussut yli prosenttiyksiköllä, mutta pelätty massatyöttömyys ei toteutunut. Kotitalouksien palkkasumma oli loppusyksystä 2020 jo lähellä viime vuoden tasoja. Yksi koronakriisin ilmentymä on se, että kotitalouksien säästämisaste on noussut. Tämä mahdollistaa ripeänkin kulutuksen elpymisen, kun tautitilanne helpottaa.

Suomen asuntomarkkinat ovat olleet yllättävän häiriökestävät koronan aikana. Keväällä kauppamäärät putosivat noin kolmanneksen, mutta sen jälkeen asuntokauppa on käynyt vilkkaana. Myös asuntojen hinnat ovat hieman nousseet hieman, joskin alueelliset erot ovat suuria.

Asuntomarkkinat Suomessa

Vuosi alkoi positiivisissa tunnelmissa asuntokaupoissa. Odotettu vanhojen ja uudisasuntojen kauppojen väheneminen ei toteutunut, vaan kauppamäärät kasvoivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Vanhojen asuntojen kauppamäärä kasvoi 5,3 prosenttia ja uusien 23,8 prosenttia (lähde: Kiinteistönvälitysalan keskusliiton Hintaseurantapalvelu, eli HSP). Asuntokaupan positiiviseen vireeseen vaikutti jo joulukuulla 2019 lisääntynyt kysyntä, uudet palkkoja nostavat työehtosopimukset sekä vahva kuluttajien luottamus talouteen.

Koronaviruksen vaikutus alkoi näkyä jo maaliskuun puolivälissä asuntomarkkinoilla kysynnän romahtaessa. Tähän vaikutti vahvasti poikkeustilalain säännökset ja Uudenmaan eristäminen. Tästä huolimatta maaliskuu oli vielä vahva kauppakuukausi, koska kaupoista oli pääsääntöisesti

jo sovittu maaliskuun alkupuolella. Kysyntä pysyi vähäisenä huhtikuun puoleen väliin saakka, minkä jälkeen se alkoi elpyä. Asuntoportaaleissa (Etuovi.com ja Oikotie.fi) kävijöiden määrä kasvoi tasaisesti huhtikuussa ja myös sieltä tulevat yhteydenottopyynnöt lähtivät kasvuun huhtikuun puolella välissä. Kauppamäärät jäivät kuitenkin selvästi edellisistä kuukausista ja viime vuoden huhtikuusta vanhojen asuntojen kauppamäärän laskiessa 33 prosenttia ja uusien asuntojen laskiessa 51 prosenttia. Helsingissä myyntimäärät laskivat 31 %, Espoossa 34 %, Tampereella 31 %, Vantaalla 40 %, Turussa 46 % sekä Joensuussa 46 % verrattuna vuoden takaiseen. Toukokuun vastaavat luvut olivat käytetyissä asunnoissa -31,5 % ja uusissa asunnoissa -25 %. Helsingissä myyntimäärät laskivat 29 %, Espoossa 23 %, Tampereella 33 %, Vantaalla 47 %, Turussa 36 %, Joensuussa kauppamäärä notkahti 53 % verrattuna vuoden takaiseen. Kysynnän elpyessä asuntokauppojen määrän kasvun esteeksi muodostui myyjien haluttomuus laittaa kotinsa/asuntonsa myyntiin. Uusien myyntikohteiden määrä laski huhtikuussa noin 40 prosenttia ja toukokuussa noin 30 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaaviin kuukausiin verrattuna. Koko vuoden tasolla myyntikohteiden määrä oli noin 20 % (yli 10 000 kpl) alhaisempi kuin vuonna 2019.

Lisäksi vapaa-ajanasuntokauppa jatkui viime vuotta vilkkaampana koko vuoden. HSP:n tietojen perusteella vuonna 2020 tehtiin noin 35 prosenttia enemmän vapaa-ajanasuntokauppoja kuin edellisenä vuonna.

Uudisasuntokaupan hiljeneminen ja pankkien alentunut halu RS-rahoituksiin ovat vaikuttaneet siihen, että rakennusliikkeiden aloituskynnys uusissa kohteissa on merkittävästi noussut ja täten myyntiin tulleiden uusien asuntojen määrä laskenut. Uusien asuntojen kauppa HSP:n mukaan laski vuoden aikana noin 6 % edellisestä vuodesta.

Koronapandemia ei ole näkynyt asuntojen hinnoissa. Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat nousivat pääkaupunkiseudulla vuositasolla 5,7 % ja muualla Suomessa hinnat laskivat 0,4 %. Isoissa kaupungeista Tampereella hinnat nousivat 3 %, Turussa 2,4 % ja Oulussa 0,1 %. Käytettyjen asuntojen myyntihintojen vaihtelu näissä kaupungeissa on kuitenkin suurta myös normaalissa markkinatilanteessa. Vanhojen kerrostaloasuntojen keskihinnat olivat pääkaupunkiseudulla 5 069 euroa ja muualla Suomessa 2 417 euroa (Turku 2 790 euroa, Tampere 3 198 euroa, Oulu 2 222 euroa).

Kesäkuussa vapauduttaessa Korona-rajoitteista asuntokauppa vilkastui selkeästi. Tähän vaikutti poikkeustilalain säännösten poistaminen ja palaaminen lähes normaaleihin toimintatapoihin. Lisäksi noin miljoonan suomalaisen ollessa huhti-toukokuussa etätöissä kotonaan, moni halusi kunnostaa nykyistä kotiaan tai tehdä kodinvaihdon. Toinen puolivuotisjakso oli asuntokaupassa vahva, vaikka loppuvuodesta Koronan 2.vaihe toi epävarmuutta. Etenkin marraskuussa kokonaiskauppamäärä oli 11,5 % vilkkaampi kuin vuotta aiemmin. PK-seudulla kokonaiskauppamäärä kasvoi 0,8 %, PK-seudun kehyskunnissa 6,6 % ja muualla Suomessa laski -3 %. Kauppoja syksyllä olisi tehty enemmänkin, mikäli tarjonta olisi myös lisääntynyt. Koko vuoden tasolla käytettyjen asuntojen kauppamäärä saavutti lähes edellisen vuoden tason

Pankin liiketoiminta

Lammin Säästöpankin liiketoiminnan kasvu ja tuloskehitys jatkuivat odotusten mukaisesti tilikauden aikana. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti kasvattamaan asiakasliiketoimintaansa sekä parantamaan kannattavuuttaan.

Lammin Säästöpankki harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutus tuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat SP-Kiinnitysluottopankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2020 lopussa oli 127,6 miljoonaa euroa. Pankilla on jälleenrahoitusvelvoite välittämiinsä

kiinnitysluottoihin. Pankki on tilikauden aikana siirtänyt 28,9 miljoonaa euroa luottoja omasta ta-
seestaan Sp-Kiinnitysluottopankille.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusra-
hastot. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on
Sp-Rahastoyhtiö Oy. Lisäksi pankki tarjoaa asiakkailleen osakevälityspalveluja.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 157,3 miljoonaa
euroa.

Pankin välittämät eläke-, säästö- ja henkivakuutustuotteet tuottaa säästöpankkien omistama
Sp-Henkivakuutus Oy, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia va-
kuutussäästämisen tuotteita. Pankki välittää myös Suomen Vahinkovakuutus Oy:n tarjoamia
henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalveluja.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenväli-
tys- ja clearingpalveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliitty-
mään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhan-
kinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta
rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Säästö-
pankkiryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on
Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat
pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun.

Pankin konttoriverkostoa supistettiin 31.12.2019 kymmenestä (10) konttorista kuuteen (6) kont-
toriin. Muutoksien yhteydessä pankki lanseerasi uusia palveluita, niin päivittäispalveluiden (kä-
teinen postin kautta -palvelu ja Seniori -palvelu) kuin asiantuntijapalveluiden (Talouden valmen-
taja -palvelu) osalta. Konttoriverkoston muutoksella oli positiivinen vaikutus pankin kannattavuus-
teen ja toiminnalliseen kehittymiseen. Muutoksella ei ollut normaalista liiketoiminnasta poik-
keavia vaikutuksia pankin asiakasvolyymeihin.

Keväällä pahentuneen koronaepidemian ja poikkeustilan johdosta pankki sopeutti konttoritoi-
mintojansa vallitseviin olosuhteisiin turvaamalla asiakkaiden ja henkilöstön terveyttä, mutta var-
mistuen samalla pankkipalveluiden jatkuvuuden. Pankin palveluaikoja rajoitettiin ja palveluissa
siirryttiin ajanvarauksiin. Valtaosa asiakkaiden asiointista ohjattiin ja siirtyi sähköisiin kanaviin
(verkkoviestit ja -neuvottelut). Henkilökunta siirtyi samalla suurelta osin etätyöskentelyyn ja te-
kemistä ohjeistettiin ja roolitettiin poikkeusolojen mukaisesti.

Olosuhteisiin nähden muutos saatiin vietyä toiminnallisesti hyvin läpi ja pankin liiketoiminnan jat-
kuvuudessa ei esiintynyt ongelmia. Asiointin painopisteen siirryttyä sähköisiin palvelukanaviin
Säästöpankkiryhmä kehitti nopeasti verkkoneuvotteluihin ja asiakirjojen sähköiseen allekirjoitta-
miseen liittyviä palveluita parantamaan asiakkaiden asiointin sujuvuutta. Koronaepidemian pit-
kittyttyä ja tiedon sekä ymmärryksen lisääntyttyä pankki jatkoi kesän jälkeen sähköisen asiointin
ja etätyöskentelyn suositusta, mutta terveyttä ja hygieniaa turvaavin ohjeistuksin ja välinein
kykeni palvelemaan päivittäispalveluasiakkaita konttoreissa ilman ajanvarausta, tiettyinä nimet-
tyinä päivinä.

Keskuspankkien ja valtiovallan globaaleista ja yhtäaikaisista massiivisista elvytystoimista sekä
pankkien myöntämistä lyhennysvapaista ja lainahoitajoustoista johtuen koronaepidemian nega-
tiiviset vaikutukset eivät näkyneet merkittäväällä tavalla vielä pankin vuoden 2020 tuloksessa.
Epidemian pitkittyminen alkoi vuoden aikana kuitenkin näkyä niin yksityishenkilöiden kuin yritys-
ten luottoriskien kasvuna.

Pankin hallitus ja johto reagoi nopeasti toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin niin toiminnallisesta kuin taloudellisesta näkökulmasta ja toteutti syksyllä organisaatiomuutoksen, jossa esimiehiä, asiantuntijajohtajia sekä pankin markkinointia koskettaneiden yhteistoimintaneuvotte- lujen tuloksena päättyi yhteensä neljän henkilön työsuhde.

Pankin strategiakausi (2017 – 2020) päättyi toimintavuoden lopussa. Pankin hallitus päivitti lop- puvuodesta yhteistyössä pankin henkilöstön ja isäntien kanssa pankin strategian vuosille 2021 – 2023 vastaamaan toimintaympäristön ja pankin toiminnallisen kehittymisen muutostarpeita. Pankin uudistetussa strategiassa yhdistyvät kolme tärkeää osa-aluetta: asiakaskokemus, työn- tekijäkokemus ja tuloksellisuus. Näiden oikeanlaisella yhdistelmällä ja tasapainolla syntyy hyvin- vointia niin asiakkaille, henkilöstölle kuin pankille.

Tulos

Lammin Säästöpankin liikevoitto oli 3 671 tuhatta euroa (3 523 tuhatta euroa vuonna 2019). Lii- kevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 4,2 prosenttia. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiar- vosta muodostui 0,7 prosenttia (0,7). Liiketuloksen hyvä kehitys johtui ensisijaisesti nettopalk- kiotuottojen kasvusta. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 74,7 prosenttia (75,4).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seu- raavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2020	01-12/2019	Muutos-%)	01-12/2018	Muutos-%)
Korkokate	7 983	7 626	4,7	7 306	4,4
Nettopalkkiotuotot	5 981	5 346	11,9	4 350	22,9
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	240	759	-68,4	-533	...
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot	327	440	-25,7	146	...
Suojauslaskennan nettotulos	0	-22	-99,8	-3	...
Muut tuotot	618	598	3,3	801	-25,3
Tuotot yhteensä	15 149	14 748	2,7	12 068	22,2
Henkilöstökulut	-3 645	-3 685	-1,1	-3 704	-0,5
Muut hallintokulut	-4 931	-4 722	4,4	-4 300	9,8
Muut kulut	-2 737	-2 719	0,6	-2 304	18,0
Kulut yhteensä	-11 312	-11 125	1,7	-10 308	7,9
Kulu-tuotto -suhde	74,67	75,44		85,42	
Odotettavissa olevat luottotappiot jakso- tettuun hankintamenoön kirjatui- sta rahoitusvaroista	-30	-90	-66,2	165	...
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumi- set	-135	-10	...	11	...
Liikevoitto	3 671	3 523	4,2	1 935	82,1
Tilikauden voitto	2 150	2 719	-20,9	1 106	...

*) Muutos 2020-2019
**) Muutos 2019-2018

Pankin korkokatteeksi muodostui 7 983 tuhatta euroa (7 626). Korkokate kasvoi 4,7 prosentilla edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatetta vahvistivat suojaavista korkojohdannaisista saa- dut korot, joiden määrä korkokatteessa oli 1 616 tuhatta euroa (1 553).

Korkotuottojen määrä oli 8 858 tuhatta euroa (8 844), jossa kasvua edellisvuodesta oli 14 tuhatta euroa. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 874 tuhatta euroa (1 218). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 343 tuhatta euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 5 981 tuhatta euroa (5 346). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 6 859 tuhatta euroa (6 267) ja palkkiokulujen 878 tuhatta euroa (921). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 2 520 tuhatta euroa (2 166), josta välitetyistä kiinnitysluottopankin luotoista saadut palkkiot olivat 932 tuhatta euroa (671) ja muista välitetyistä tuotteista 1 588 tuhatta euroa (1 495). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 852 tuhatta euroa (947), palkkiot maksuliikenteestä 2 604 tuhatta euroa (2 323) sekä palkkiot omaisuuden hoidosta ja lainopillisista tehtävistä 593 tuhatta euroa (508). Palkkiotuottojen kasvuun vaikuttivat mm. hinnoittelumuutokset. Palkkiokulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna 4,7 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui 240 tuhatta euroa (759). Erään sisältyi tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja ja –tappioita 20 tuhatta euroa (10) sekä näiden realisoitumattomia arvostusvoittoja ja –tappioita 220 tuhatta euroa (749).

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot olivat 327 tuhatta euroa (440), josta myyntivoitot ja –tappiot olivat -6 tuhatta (-46).

Suojauslaskennan nettotulos oli 0 tuhatta euroa (-22). Erä muodostuu käypää arvoa suojaavien korkojohdannaisten ja suojattavien kohteiden käypien arvojen muutosten erotuksesta.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista, sijoituskiinteistöjen nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 618 tuhatta euroa (598). Saadut osingot olivat 351 tuhatta euroa (189), jossa kasvua edellisvuoteen oli 162 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöjen nettotuotoksi muodostui 7 tuhatta euroa (23). Ero, 15 tuhatta euroa, johtui pääosin koronapandemien seurauksena vuokralaisille myönnetystä vuokrajoustoista. Liiketoiminnan muut tuotot vähenivät 32,8 prosentilla 260 tuhanteen euroon (387).

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 3 645 tuhatta euroa (3 685), mikä oli 1,1 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna.

Muut hallintokulut kasvoivat 4,4 prosenttia, 4 931 tuhanteen euroon (4 722). Kulujen kasvu johtui erityisesti toimistokulujen ja IT-kulujen kasvusta. Muut kulut, 2 737 tuhatta euroa (2 719), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 683 tuhatta euroa (636). Liiketoiminnan muut kulut pienenevät 1,4 prosenttia, 2 054 tuhanteen euroon (2 084).

Koronaviruspandemia on vaikuttanut negatiivisesti Lammin Säästöpankin luottosalkun näkymiin ja kasvattanut odotettavissa olevia luottotappioita. Lammin Säästöpankki on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytettävät neljä makrotalouden skenaariota marraskuussa. Skenaarioissa käytettyjä makrotalouden muuttujia tai eri skenaarioille määritettyjä painotuksia ei ole muutettu. Tilikaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä. Keväällä myönnetyt lyhennysvapaat ovat pääsääntöisesti päättyneet syys-lokakuussa ja niistä merkittävää osaa ei ole jatkettu. Lainahojoustojen määrä on säilynyt vakaana.

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli 30 tuhatta euroa (90). Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja takauksista olivat -127

tuhatta euroa (81). Toteutuneita luottotappioita kirjattiin tilikaudella 162 tuhatta euroa (14) ja palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatusta saamisista -5 tuhatta euroa (-5). Sijoitusomaisuuden arvonalentumistappiot olivat yhteensä 135 tuhatta euroa (10).

Lammin Säästöpankin luottosalkun laatu on edelleen erinomainen ja suurin osa yrityspuolen luotoista on vakuudellisia. Lammin Säästöpankillä ei ole merkittäviä riskikeskittymiä toimialoilla, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta. Taseen tappiota koskeva odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserä lainoista ja saamisista oli tilikauden lopussa 978 tuhatta euroa (31.12.2019: 1 113), eli 0,2 % (31.12.2019 0,3 %) prosenttia lainoista ja saamisista.

Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät edelleen vähäisinä.

Tase

Pankin tase kasvoi vuoden 2020 aikana 3,7 prosenttia ja oli vuoden lopussa 533,9 miljoonaa euroa (514,8). Taseessa olevien luottojen määrä oli 430,0 miljoonaa euroa. Luottojen keskikorko oli 1,5 prosenttia. Talletusten määrä oli 410,1 miljoonaa euroa ja niiden keskikorko 0,1 prosenttia.

Lammin Säästöpankin taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2020	31.12.2019	Muutos-% **)	31.12.2018	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	429 961	416 333	3,3	411 477	1,2
Luotot	429 961	416 333	3,3	411 475	1,2
Muut saamiset	0	0		3	...
Sijoitukset	90 096	84 702	6,4	92 566	-8,5
Saamiset luottolaitoksilta	42 321	28 554	48,2	33 418	-14,6
Saamistodistukset	19 539	28 752	-32,0	31 306	-8,2
Osakkeet ja osuudet	24 730	23 645	4,6	23 784	-0,6
Kiinteistöt	3 506	3 752	-6,6	4 058	-7,6
Johdannaissopimukset	8 281	8 407	-1,5	7 462	12,7
Johdannaissopimukset vastaavaa	8 281	8 407	-1,5	7 462	12,7
Yleisön talletukset *)	410 119	389 651	5,3	375 791	3,7
Velat luottolaitoksille	50 148	54 943	-8,7	77 656	-29,2
Oma pääoma	41 566	39 620	4,9	34 614	14,5
Tilinpäätössiirtojen kertymä	19 979	18 979	5,3	18 814	0,9
ROA %	0,6	0,5		0,3	
ROE %	5,6	5,3		3,4	
Omavaraisuusaste	10,8	10,6		9,6	
Vakavaraisuussuhde	22,36 %	21,90 %		19,45 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2020-2019					
***) Muutos 2019-2018					

Luotonanto

Lammin Säästöpankin luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 557,6 miljoonaa euroa (515,0). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 430,0 miljoonaa euroa (416,3) sekä pankin välittämät Sp-Kiinnitysluottopankin, jotka eivät sisälly pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 127,6 miljoonaa euroa (98,7).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 158,9 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 42,6 miljoonaa euroa eli 8,3 prosenttia.

Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen maltillisella tasolla.

Yli 90 päivää erääntyneet saamiset olivat 1,8 miljoonaa euroa (1,9) eli 0,1 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Yli 90 päivää erääntyneiden saamisten määrä oli 0,4 prosenttia (0,4) pankin taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä ja 0,3 prosenttia (0,4) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä.

Lisäksi pankilla oli nollakorkoisia saamisia 5,5 miljoonaa euroa (4,0). Yli 90 päivää erääntyneet ja nollakorkoiset saamiset yhteensä olivat 1,7 prosenttia (1,4) taseessa olevien luottojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä ja 1,3 prosenttia (1,1) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä.

Lisäksi lainanhoitajoustolliset saamiset olivat 7,0 miljoonaa euroa (0,4). Lainanhoitajoustolliset saamiset ovat saamisia, joiden lainaehdot on neuvoteltu uudelleen tai asiakkaan rahoitusta on järjestelty heikentyneen maksukyvyyn johdosta.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 3,8 miljoonaa euroa (4,0) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 19,1 miljoonaa euroa (17,9) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, osakkeisiin ja osuuksiin sekä kiinteistöihin, jotka sisältyvät tase-erään Aineelliset hyödykkeet. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.7.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 42,3 miljoonaa euroa (28,6). Määrä oli 13,8 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 19,5 miljoonaa euroa (28,8), mikä on 32,0 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 24,7 miljoonaa euroa (23,6). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 15,7 miljoonaa euroa (14,0) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 9,0 miljoonaa euroa (9,7). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Pankin kiinteistöomaisuuden arvo taseessa oli 3,5 miljoonaa euroa (3,8). Tästä omassa käytössä olevien kiinteistöjen arvo oli 1,9 miljoonaa euroa (2,1) ja sijoituskiinteistöjen arvo 1,6 miljoonaa euroa (1,7). Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 1.7.

Vuoden 2020 aikana pankki myi omistamiensa kiinteistöyhteisöjen osakkeita 57 tuhannen euron arvosta. Kiinteistöomaisuuden myynnistä kertyi 27 tuhannen euron nettomääräistä myyntitappiota. Arvonalennuksia kiinteistöomaisuudesta ei kirjattu (-43).

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 8,3 miljoonaa euroa (8,4), josta käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 8,3 miljoonaa euroa (8,4). Pankki suojasi käyvän arvon suojauksella avistaehtoista talletussalkkua. Suojausinstrumenttina olivat koronvaihtosopimukset.

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 1.5. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 410,1 miljoonaa euroa (389,7). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 20,5 miljoonaa euroa eli 5,3 prosenttia.

Talletukset käyttö- ja säästämistileillä kasvoivat vuoden aikana 28,5 miljoonaa euroa eli 7,9 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 390,0 miljoonaa euroa (361,4). Sijoittamis- ja asuntosäästö-palkkiotilien vähennys oli 8,1 miljoonaa euroa eli 28,6 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 20,2 miljoonaa euroa (28,2).

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat sijoitustodistukset, joukkovelkakirjalainat sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin pankin muilla veloilla.

Velat luottolaitoksille olivat 50,1 miljoonaa euroa (54,9). Erä sisältää muiden luottolaitosten pankkiin tekemät talletukset sekä pankin muut velat muille luottolaitoksille, jotka olivat 4,9 miljoonaa euroa (4,4). Muita velkoja ovat mm. repomyynnit, joiden määrä vuoden vaihteessa oli 4,9 miljoonaa euroa (4,4).

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 41,6 miljoonaa euroa (39,6). Muutosta edelliseen tilikauteen verrattuna oli 1,9 miljoonaa euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 0,5 miljoonaa euroa (0,3). Määrä koostui käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen käyvän arvon ja odotettujen luottotappioiden muutoksesta 0,5 miljoonaa euroa.

Omaan pääomaan sisältyy vuonna 2006, 2007, 2011 ja 2019 liikkeeseenlasketu kantarahasto, jonka suuruus on 9,3 miljoonaa euroa (9,3).

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 20,0 miljoonaa euroa (19,0), josta luottotappiovaraus oli 20,0 miljoonaa euroa (19,0). Vuonna 2020 luottotappiovarauksista kasvatettiin 1,0 miljoonaa euroa (kasvatettiin 0,2 miljoonaa euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 4,6 prosenttia saamisista. Varauksesta 0,9 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta.

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden Yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Talletussuoja

Rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitoksena. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä. Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 206 tuhatta euroa.

Sijoittajien turva

Lammin Säästöpankki kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa pankin toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä

kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuudenhallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitussalkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa pankki arvioi pääomanmäärän, joka riittää kattamaan myös Pilari 1 ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuudenhallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia pankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksenteekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan pankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuudenhallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Pankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääomanjatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattutoimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari 1 pääomavaateet

Pankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat kiinteistövakuudellisista saamisista, yrityssaamisista ja vähittäissaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Lammin Säästöpankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1 lisäpääomavaatimus ja
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1 lisäpääomavaatimukset.

Finanssivalvonnan 4.7.2019 tekemä päätös uudesta pilari 2 pääomavaatimuksesta tuli voimaan 31.3.2020, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymälle asetettu pilari 2

pääomavaatimus nousi 0,5 prosentista 1,25 prosenttiin. Vaatimuksen määrä perustuu EKP:n LSI-pankkeja koskevaan SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) -metologiaan, jossa lisäpääomavaadeprosentti perustuu valvojan arvion kokonaisarvosanaan. Lisäpääomavaatimus tulee täyttää ydinpääomalla, koskee Säästöpankkien yhteenliittymää ja on voimassa enintään kolme vuotta 31.3.2023 asti.

Suomessa makrovakaupoliittisesta päätöksenteosta vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, joka kuulee ennen päätöstään Suomen Pankkia, valtiovarainministeriötä sekä sosiaali- ja terveysministeriötä. Päätöksenteko makrovakaavälineiden käytöstä tapahtuu neljännesvuosittain, pois lukien ns. O-SII –puskuri, kiinteistövakuudellisten luottojen vähimmäisriskipainot (CRR:n artikla 124), järjestelmäriskipuskuri ja sisäisten mallien vähimmäistappio-osuus (CRR:n artikla 164), joiden osalta päätökset on tehtävä vähintään kerran vuodessa.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 6.4.2020 järjestelmäriskipuskurin poistamisesta suomalaisilta luottolaitoksilta, jonka seurauksena Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus aleni 1 prosenttiyksikköä. Finanssivalvonnan päätöksen tavoitteena on lieventää koronaviruspandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimarkkinoiden vakauteen sekä edistää luottolaitosten kykyä rahoittaa taloutta.

Finanssivalvonnan johtokunta päätti kokouksessaan 29.6.2020 muuttaa enimmäisluototussuhdetta niin, että muiden kuin ensiasunnon ostajien enimmäisluototussuhde palautetaan lakisääteiselle perustasolle 90 %:iin. Finanssivalvonta ei asettanut vuonna 2020 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuuihin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on myöntänyt Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädetyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Lammin Säästöpankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuositarkastuksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Vuonna 2021 merkittävimmät vakavaraisuuteen vaikuttavat sääntelymuutokset ovat uuden maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen päivitykset (CRR2). Aiempaa laajemman maksukyvyttömyyden määritelmän käyttöönotto tulee kasvattamaan riskipainotettujen saamisten yhteismäärää 1.1.2021 alkaen. Sitova 3 %:n vaade vähimmäisvähimmäisomavaraisuusasteelle ja pysyvän varainhankinnan (NSFR) 100 %:n vähimmäisvaade tulevat voimaan 28.6.2021 osana vakavaraisuusasetuksen päivityksiä. Lisäksi CRR2 sisältää muutoksia muun muassa sijoitusrahastosijoitusten, johdannaisten ja pk-yritysluotonannon vakavaraisuusvaatimuksiin.

Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta. Säästöpankkiryhmän Pilari III raportti ja tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Lammin Säästöpankin omat varat yhteensä olivat 55,3 miljoonaa euroa (52,6), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 26,0 miljoonaa euroa (25,2). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 55,3 miljoonaa euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 55,3 miljoonaa euroa (52,6).

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen.

Lammin Säästöpankin vakavaraisuussuhde parani 0,46 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa hyvällä tasolla 22,36 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 22,36 % (21,90 %).

Omat varat (1000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	57 266	54 521
Vähennykset ydinpääomasta	-1 925	-1 899
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	55 341	52 621
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)		
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	55 341	52 621
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä		
Vähennykset toissijaisesta pääomasta		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä		
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	55 341	52 621
Riskipainotetut erät yhteensä	247 550	240 230
josta luotto- ja vastapuoliriskin osuus	210 871	202 887
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	10 241	12 253
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)		
josta operatiivisen riskin osuus	26 439	25 090
Vakavaraisuustunnusluvut		
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	22,36 %	21,90 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	22,36 %	21,90 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	22,36 %	21,90 %

Pääomavaatimus (1000 euroa)	31.12.2020	31.12.2019
Omat varat	55 341	52 621
Pääomavaatimus yhteensä*	25 999	25 238
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus		
Pääomapuskuri	29 341	27 383

- Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8%, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5%, ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Lammin Säästöpankin vakavaraisuuden positiiviseen kehitykseen vaikuttivat tuloksen lisäksi riskipainotettujen erien hallittu kasvu, joka oli seurausta pankin maltillisesta luotto- sekä sijoituspolitiikasta.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 10,18 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu voimassa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuusiin. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

	2020	2019
Ensisijainen pääoma	55 341	52 621
Vastuiden kokonaismäärä	543 445	523 972
Vähimmäisomavaraisuusaste	10,18 %	10,04 %

Säästöpankkiryhmän Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N.o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten- ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto asetti syyskuussa 2019 Säästöpankkien yhteenliittymälle vaatimuksen alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärästä (MREL-vaade) ja se astui voimaan heti. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin, Sp-Keskuspankkiin tai Sp-Kiinnitysluottopankkiin. MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 –tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausvirasto päätti, että Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL -vaade on 10,3 prosenttia velkojen ja omien varojen yhteismäärästä.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaukselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomat tarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappiowan pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittäväällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance –toiminnon tavoitteena on varmistaa, että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance – toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Pankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriski- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Säästöpankkiryhmässä pankkitoiminnan keskeiset asiakasryhmät ovat henkilöasiakkaat, yritysasiakkaat sekä maatilayrittäjät ja muut pienyritykset. Pankkitoiminnan varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina Säästöpankkien asiakkaille.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla. Keskusyhteisön riskienvalvonta valvoo, että jäsenluottolaitokset noudattavat näitä periaatteita.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastuista syntyvien riskien tulos- ja vakaavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja mikro – ja pienet yritykset, elinkeinoharjoittajat sekä maa – ja metsätalousasiakkaat. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinoharjoittajien yhteinen osuus on noin 68,9 % (69,7 %). Maaseutuyrittäjien osuus taseessa olevista luotoista on 6,9 % (7,3 %) ja muiden 24,2 % (23,0 %). Valtaosa, 75,6 % (75,4 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovakuutta vastaan.

Asiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

Yksityisasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi perustuu paikallisen säästöpankin hyvään asiakastuntemukseen sekä arviointiin asiakkaan maksukykyä. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen,

hakemuksen luottoluokitus ja vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

IFRS 9 -standardin myötä luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Yksityisasiakkaiden luokitukset ovat pääsääntöisesti hyviä.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Yrityisasiakkaiden luotonmyönnössä asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan. Elinkeinonharjoittajat ja toiminimet hoidetaan pääsääntöisesti yksityisasiakkaina. Erityistä osaamista vaativa asiakas voidaan tapauskohtaisesti siirtää hoidettavaksi yritysasiakkaaksi. Yritysasiakkaana hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityksiä, avoimia ja kommandiittiyhtiöitä, yhteisöjä ja julkisyhtiöitä.

IFRS 9 -standardin mukaisesti luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin luottotoimikunnalle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää. Arvostusprosentit ovat varovaisesti määritellyjä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan ja mitataan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä, odotettavissa olevia luottotappioita, ongelmasaamisia ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista, maksuviiveistä, odotettavissa olevista luottotappiosta, ongelmasaamisista ja järjestämättömistä luotoista. Luottosalkun keskittymiä seurataan asiakkaittain ja toimialoittain ja raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen näiden lisäksi myös luottoluokittain.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneiden maksujen, lainahoitajoustoja ja järjestämättömiä saamisia seurataan säännöllisesti. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan vastuita, joissa asiakas on luokiteltu maksukyvyttömäksi joko yli 90 päivää erääntyneiden merkittävien saamisten vuoksi tai muista syistä pidetään epätodennäköisenä, että asiakas selviäisi velvoitteistaan.

Viivästyneillä maksuilla tarkoitetaan sitä, että asiakkaan saatavat ovat rästissä 1-3 kuukautta, samalla asiakas on jo ns. potentiaalinen ongelma-asiakas. Pankin viivästyneet saamiset kasvoivat edellistä vuodesta ja olivat 0,76 prosenttia (0,31) luottokannasta. Covid-19 pandemialla ei vuoden 2020 aikana ollut merkittävää vaikutusta maksuviiveisiin keväällä myönnettyjen lyhennysvapaiden takia, jotka kattoivat koko toimialan.

Järjestämätön saaminen on yli 90 pv erääntyneenä saamisena raportoitu jäljellä oleva pääoma saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Pankin järjestämättömät saamiset kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 4,87 prosenttia ja olivat vuoden lopussa 0,48 % luottokannasta. Järjestämättömien saamisten määrä pysyi vuoden

2020 maltillisella tasolla keväällä myönnettyjen lyhennysvapaiden johdosta. Keskimääräinen maturiteetti lyhennysvapailta oli 7 kuukautta ja merkittävää osaa vuoden 2020 lopussa erääntyneistä lyhennysvapaista ei enää jatkettu.

Järjestämättömien määritelmä ja määrä tulee kasvamaan vuoden 2021 aikana, kun Säästöpankkiryhmään kuuluvat luottolaitokset tulevat noudattamaan EU 2018/171 mukaisesti määritellyjä kynnysarvoja maksukyvyttömyyden määrittelyssä 1.1.2021 alkaen.

Lainanhoitajoina raportoidaan saamiset, joiden ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvyistä johtuen. Uudelleen neuvoteltujen saamisten lainaehtoja on helpotettu asiakkaan taloudellisista vaikeuksista johtuen esimerkiksi myöntämällä lyhennysvapaa, jonka kesto on 6-12 kuukautta. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoitajien myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä. Pankin lainanhoitajistollisia saamia oli yhteensä 7,0 miljoonaa euroa (0,4 milj. euroa).

Arvon alentuminen ja odotettavissa olevat luottotappiot on kuvattu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

Luotonannon keskittymäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuita seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama.

Yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että pankki ei pysty suoriutumaan nykyisistä tai tulevista odotetuista ja odottamattomista kassavirtaustarpeista ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi pankin taloudellista asemaa. Pankin liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asiakkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiriskistrategiasta, riskinottoason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen,

mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeetti-strategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Lammin Säästöpankki hankkii tarvitsemansa jälleerahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan sekä tarvittaessa Säästöpankkien Keskuspankin kautta haetulla tukumarkkinarahoituksella. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleerahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 25 000 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on säilyttää jälleerahoituksensa maturiteetti riittävän pitkänä kestävänsä vuodenkin mittaisen markkinahäiriön ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki on saanut Säästöpankkiliitto osk:lta luvan olla soveltamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Pankki pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat erittäin likvideihin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin Säästöpankkien Keskuspankissa. Pankin taseessa olevista luotoista on 27,9 % (24,6 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2020 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

Markkinariski

Pankkitoiminnan markkinariskejä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleerahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan yleisesti markkinahintojen muutoksen aiheuttamaa vaikutusta rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvoon. Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski.

Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti (ns. trading -toiminta). Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen. Pankilla voi olla EU:n vakavaraisuusasetuksen 94 artiklassa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto. Määritelmän mukaisesti luottolaitoksen tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin eriin sisältyvän kaupankäyntivarastoon liittyvän liiketoiminnan koko on kuukausittain kuukauden viimeisen päivän tietoja käyttäen tehtävän arvioinnin perusteella enintään 5 % laitoksen kokonaisvaroista ja enintään 50 milj. euroa. Pankilla ei ole pientä kaupankäyntivarastoa.

Sijoitus- ja likviditeettisalkku

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksien arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Pankin hallitukselle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet. Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, vastapuolittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, vastapuolittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakehintojen muutosten vaikutusta. Osakeriskiä syntyy pääsääntöisesti jäsenluottolaitosten likviditeetti- ja sijoitussalkuista.

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Valuuttariskiä voi syntyä vähäisessä määrin lähinnä sijoitussalkun sijoitusrahasto-omisuksista ja valuuttakassan kautta. Pankin ottolainauksessa tai likviditeettipuskurissa ei saa olla avointa valuuttapositionia. Pankin valuuttapositionia seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytetävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositioni on yli 2 % -yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Hyödykeriskillä tarkoitetaan hyödykehintojen muutosten vaikutusta. Pankin liiketoimintaan mukaan lukien sijoitustoiminta ei kuulu hyödykeriskin ottamiseen.

Markkinariskien hallinta

Markkinariskien mittaamiselle ja seurannalle on asetettu limiitit ja muut seurantarajat. Keskeinen rahoitustaseen sisältämien markkinariskien mittaamisen ja seurannan väline on pankin vakavaraisuuden hallintaprosessi, jossa rahoitustaseeseen markkinariskeille varataan pääomaa sekä normaalissa että stressiskenaariossa.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseesta, jotka koostuvat antoja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitussalkuista. Pankin kaupankäyntivarasto ovat vakavaraisuusasetuksessa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto, jonka korkoriskipositio ovat vähäinen.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloarvoriiski).

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeselaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankki käyttää aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia: korko-optioita ja koronvaihtosopimuksia.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloarvokäytössä ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Avoimen korkoriskin määrää mitataan korkoherkkyydellä, joka huomioi edellä mainittujen korkoshokkien vaikutuksen korkokatteeseen tulevina vuosina. Pankin korkoriski oli 31.12.2020 +9,0/-0,1 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta, jos korkotaso muuttuisi yhden prosenttiyksikön verran. Kahden prosenttiyksikön muutoksella pankin korkoriski olisi vastaavasti +28,7/+1,7 prosenttia 12 kk:n korkokatteesta. Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Johdannaissopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan (jos pankilla on käyvän arvon suojausta ja/tai rahavirran suojausta) korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Johdannaiset eritellään liitetiedossa 1.5. Pankki seuraa kuukausittain johdannaisiin liittyviä riskejä kuten johdannaisten käyvän arvon muutoksia verrattuna korkokäyrän muutoksiin sekä muutoksia pankin taseeseen ja korkokatteen herkkyydessä koronmuutoksille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistö-sijoitukset eivät kuulu pankin ydinliiketoimintaan. Pankin kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla.

Pankin sijoituskiinteistöomaisuus on arvioitu ja tilinpäätöksessä arvostettu pääosin tuottoarvomenetelmällä. Markkinaperusteista tuottovaadetta asetettaessa on otettu huomioon kiinteistökohteen sijainti, kunto, käyttötarkoitus ja markkinanäkymät. Tuottoarvomenetelmän lisäksi erityisesti asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa on käytetty kauppahintamenetelmää. Pankin kiinteistöriskiä seurataan säännöllisesti hallitukselle tehtävällä raportoinnilla, jossa raportoidaan kiinteistöjen tuotot, sitoutuneet pääomat, vuokrausasteet ja kiinteistöjen tuotto prosentit.

Kiinteistöomaisuuden arvo on maltillinen verrattuna pankin taseeseen ja pankin omiin pääomiin eikä kiinteistöomaisuuden arvoihin tällä hetkellä kohdistu sellaisia arvonalentamistarpeita, joilla olisi olennaista vaikutusta pankin lähivuosien tulokseen ja vakavaraisuuteen. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot on kuvattu liitetiedossa 1.7 (pois lukien aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut aktivoinnit).

Pankin omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja kiinteistöyhtiöiden osakkeisiin sitoutunut pääoma oli tilinpäätöshetkellä 2 620 tuhatta euroa (2 875). Sijoituskiinteistöomaisuuteen sitoutunut pääoma väheni verrattuna edelliseen tilikauteen ja oli määrältään 2 588 (2 709) tuhatta euroa, mikä on 0,5 prosenttia pankin taseen loppusummasta.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottoason linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuussuunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomais määräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyt liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

Hallinto ja henkilöstö

Pankin äänivaltaiset tallettajat kokoontuivat säästöpankkikokoukseen 4.11.2020. Kokouksessa ei valittu henkilöitä äänivaltaisten tallettajien ja kantarahasto-osuuden omistajien edustajiksi osallistumaan isäntien vaaliin isäntien syyskokouksessa 2020, koska osallistumaan halukkaita henkilöitä ei ollut.

Lammin Säästöpankin isäntiin kuuluu 55 isäntää. Isäntien kevään 2020 kokouksessa päätettiin, että vuonna 2021 isäntiä on 50. Isäntien puheenjohtajana on toiminut kirkkoherra Heli Ulvinen ja varapuheenjohtajana aluemyyntijohtaja Mikko Savolainen. Kevätkokouksessa isännät vahvistivat vuoden 2019 tilinpäätöksen ja myönsivät vastuuvapauden pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin jakokelpoisista varoista 28 404 495,57 euroa päätettiin jakaa kantarahasto-osuuden omistajille voitto-osuuksia 233 175,00 euroa. Lisäksi päätettiin siirtää 2 436 158,34 euroa pankin vapaan oman pääoman rahastoon ja 50 000,00 euroa jaettavaksi yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

Isäntien syyskokouksessa päätettiin henkilövalinnoista. Erovuorossa olevista isännistä valittiin uudelleen Aalto Jouko, Anttila Harri, Heikkilä Kai, Hekkilä Kalle, Isotalo Mika, Jalonen Teijo, Järvinen Kaj, Kankaanmäki Arto, Kantola Heidi, Kiikkilä Esko, Kopra Kimmo, Laitinen Kari, Lohjelm Susanna, Lumivuokko Maria, Nieminen Kai, Nordenswan Ann-Mari, Nuorteva Heikki, Pesonen Saija, Piekkari Ari ja Toivomäki Päivi. Isäntien puheenjohtajana jatkaa Heli Ulvinen ja varapuheenjohtajana Mikko Savolainen. Säästöpankin tilejä ja hallintoa valittiin tarkastamaan tilintarkastusyhteisö KPMG Oy vastuunalaisena tilintarkastajana KHT Henry Maarala sekä varatilintarkastajiksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy.

Lammin Säästöpankin hallitukseen vuonna 2020 kuului 7 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Timo Virtanen ja varapuheenjohtajana Sirpa Pietikäinen sekä toimitusjohtajana

Lauri Kalpala. Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut Paula Suvanto. Hallitus kokoontui vuoden aikana 16 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Timo Virtanen, toimitusjohtaja, jäsenyyden alkamisvuosi 1991
 Jyrki Aho, poliisin erityisasiantuntija, jäsenyyden alkamisvuosi 2007
 Jari Flinck, puhemiehen erityisavustaja, jäsenyyden alkamisvuosi 2010
 Sirpa Pietikäinen, Euroopan parlamentin jäsen, jäsenyyden alkamisvuosi 2009
 Antti Sipilä, koulutuspäällikkö, jäsenyyden alkamisvuosi 2011
 Juri Mattila, digitaalisen talouden tutkija, jäsenyyden alkamisvuosi 2018
 Elna Kyllönen, varatoimitusjohtaja, jäsenyyden alkamisvuosi 2019

Pankin hallituksen kokoonpanossa on toimintavuoden aikana varauduttu tuleviin luonnollisiin muutoksiin. Hallituksen pitkäaikainen puheenjohtaja Timo Virtanen ilmoitti varhaisessa vaiheessa toimintavuotta jäävänsä vuoden lopussa pois pankin hallituksesta. Puheenjohtajan vaihtumiseen ja tiedon siirtoon pystyttiin tästä johtuen varautumaan hyvin.

Pankin hallituksen uusi puheenjohtaja on tarkoitus nimetä nykyisten hallitusten jäsenten joukosta. Pankin isäntien syyskokouksessa hallituksen erovuorossa olleista jäsenistä Juri Mattila valittiin uudelle jatkokaudeksi. Toisen erovuoroisen hallituksen jäsenen eli puheenjohtaja Timo Virtasen tilalle ei valittu uutta hallituksen jäsentä, sillä isäntien kokouksessa päätettiin pienentää hallituksen jäsenten määrää vuoden 2021 alusta alkaen seitsemästä (7) kuuteen (6).

Isäntien syyskokouksessa valittiin isäntien puheenjohtajaksi Heli Ulvinen ja varapuheenjohtajaksi Mikko Savolainen kaudelle 2021, jolla varmistettiin, ettei sekä hallituksen että isäntien puheenjohtajistossa tapahdu useita samanaikaisia muutoksia.

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 51 (65) henkilöä, joista kokoaikaisia oli 46 (59) ja osa-aikaisia 5 (6) henkilöä. Työsuhteiden lukumäärä sisältää myös perhe- ja opintovapailta olevat henkilöt. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 43,4 vuotta .

Lammin Säästöpankissa käytiin pankin esimieskunnassa syksyllä yhteistoimintaneuvottelut toiminnan uudelleen organisointiin liittyen. Samoin pankissa käytiin markkinointitoiminnossa yhteistoimintaneuvottelut pankin markkinoinnin ulkoistamiseen liittyen. Yhteensä neljän henkilön työsuhte päättyi näiden yhteistoimintaneuvottelujen johdosta. Maaliskuussa alkanut koronaepidemia vaikutti siihen, pankissa siirryttiin tekemään pääosin etätyötä ja näin pyrittiin minimoimaan riskit sekä asiakkaiden että henkilökunnan terveyteen liittyen. Etätyöskentely jatkui pääosin koko vuoden 2020 ajan.

Pankin varsinaisena tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy vastuunalaisena tilintarkastajana KHT Otto Joki ja varalla tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksen. Sisäisenä tarkastajana on toiminut Tuomas Angervo ja Mika Miettinen.

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Säästöpankin hallintoa hoitavat isännät, jotka ovat tallettajien ja kantarahasto-osuuden omistajien edustajia. Säästöpankkikokouksessa valitut tallettajien edustajat ja isännät valitsevat isäntien syyskokouksessa isännät. Isäntien tehtävänä on valita pankin hallituksen jäsenet, vahvistaa pankin toimintaa koskevat säännöt ja yleiset ohjeet sekä käsitellä pankin tilinpäätös ja vastuuvapauden myöntäminen.

Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Hallituksen tehtävänä on päättää merkittävimmistä

pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajan valitsee hallitus.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin Hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 8 luvun säännöksiä ja säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteita. Lisäksi palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

Lammin Säästöpankissa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitostoimintaa koskevan lain 8 luvun 9, 11 ja 12 §:ien säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei ylitä 50.000 euroa. Muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei myöskään ylitä 100 %:a palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saavutuksen turvaamiseksi. Säästöpankissa palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä. Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä sisältää osioita rahallisesta palkitsemisesta ja muista palkitsemisen muodoista, kuten ammatillisen osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä. Rahallinen palkitseminen on siis vain yksi osa kokonaisuutta ja painoarvoa asetetaan myös muihin palkitsemisen keinoihin.

Palkitsemisjärjestelmä on yhdenmukainen pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja toteutetaan aina voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää pankin riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouskohtainen palkkio ja vuosipalkkio. Pankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa palkkioita asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Osalla pankin henkilökunnasta on lisäeläkkeitä, jotka mahdollistavat kyseisten henkilöiden siirtymisen eläkkeelle lakisääteistä eläkeikää nuorempana. Eläkkeellesiirtymisaika on näissä sopimuksissa 60 - 63 vuoden välillä. Lisäeläketurva voi perustua työehtosopimuksen tai työsuhteen määräyksiin.

Palkitsemisen perusteena oleva kokonaiskompensaatio jakautuu kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan. Muuttuva palkanosa käsittää sekä lyhyen että pitkän aikavälin palkitsemisen.

Lammin Säästöpankissa henkilökohtaisen palkitsemisen määrä ei voi vuodessa ylittää 50 000 euroa.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä. Jos henkilö on luokiteltu työtehtäviensä perusteella ryhmään, jonka ammatillisesta toiminnasta voi aiheutua jäsenluottolaitokselle tai yhtiölle merkittävää riskiä ("riskiprofiiliin vaikuttava henkilö"), ja jos hänelle aiotaan maksaa yli 50.000 vuosipalkkio, noudatetaan luottolaitoslaissa määritettyä muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkäämistä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. Pankin kirjanpito hoidetaan Figure Taloushallinto Oy:ssä, jonka osakekannan Säästöpankkiliitto osk omistaa tasaosuuksin kolmen muun pankkiryhmän kanssa. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja sekä rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää.

Yhteiskuntavastuu

Lammin Säästöpankin tiedot yhteiskuntavastuusta sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidoituun tilinpäätökseen sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistavaan vastuullisuusraporttiin. Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on määritelty Säästöpankkiryhmän hallinnointiperiaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkien yhteenliittymän hallinnointiperiaatteita samoin kuin muita yhteenliittymän sisäisiä ohjeita. Hallinnointiperiaatteissa määritellään myös Säästöpankkiryhmän yhteiskuntavastuu. Hallinnointiperiaatteissa määritelty yhteiskuntavastuu pitää sisällään taloudellisen vastuun, sosiaalisen vastuun, yhteisön hyvinvoinnin edistämisen sekä ympäristövastuun. Lisätietoja Säästöpankkiryhmän vastuullisuudesta sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistava vastuullisuusraportti löytyy sivuilta www.saastopankki.fi.

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2021

Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2021 aikana. Koronapandemia aiheuttaa edelleen merkittävää epävarmuutta yleiseen taloudelliseen tilanteeseen ja tällä voi olla vaikutuksia myös pankin liiketoimintaan. Pankin tuloskehityksen arvioidaan paranevan hieinan vuodesta 2020, jos korkotasossa ja yleisesti taloudessa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Mikäli korkotaso nousee lievästi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Voimakas korkotason nousu voi kuitenkin aiheuttaa arvonalentumistappioiden lisääntymisen. Kilpailutilanteen pysyessä kireänä pankin saamat marginaalit voivat laskea, jolla voi olla pankin tulosta heikentävä vaikutus.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Lammin Säästöpankin voitonjakokelpoiset varat ovat 30 216 516,37 euroa, josta tilikauden voitto on 2 150 006,51 euroa.

Hallitus ehdottaa isäntien kokoukselle, että tilikauden voitto käytetään seuraavasti:

- jaetaan kantarahasto-osuuksille voitto-osuutena	233 175,00 euroa
- käytetään yleishyödyllisiin tarkoituksiin	50 000,00 euroa
- jätetään omaan pääomaan	<u>1 866 831,51 euroa</u>
Yhteensä	2 150 006,51 euroa

Pankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemysten mukaan pankin maksukykyä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista + nettopalkkiotuotot + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{tilinpäätös-} \\ \text{siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla} \\ \text{vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$

Koko pääoman tuotto (ROA)

$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$

Omavaraisuusaste

$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiiirtojen kertymä} \\ \text{laskennallisella verovelalla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} * 100$

Vakavaraisuussuhde

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} * 100\%$

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} * 100$

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1)}}{\text{Riskipainotetut vastuut yhteensä}} * 100$

Vähimmäisomavaraisuusaste

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma yhteensä}}{\text{Vastuut yhteensä}} * 100$

Tilinpäätös

Lammin Säästöpankin tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2020 eur	1.1. - 31.12.2019 eur
Korkotuotot	(2.1)	8 857 505,36	8 843 636,16
Korkokulut	(2.1)	-874 328,32	-1 217 629,90
KORKOKATE		<hr/> 7 983 177,04	<hr/> 7 626 006,26
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.2)	350 944,41	189 137,65
Palkkiotuotot	(2.3)	6 858 924,89	6 267 285,21
Palkkiokulut	(2.3)	-878 345,00	-921 402,44
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)	239 680,56	758 718,86
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat nettotuotot	(2.5)	327 410,66	440 454,07
Suojauslaskennan nettotulos	(2.6)	-38,21	-21 923,40
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	(2.7)	7 151,67	22 575,11
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.8)	260 050,70	386 741,58
Hallintokulut		-8 575 484,89	-8 406 042,36
Henkilöstökulut	(2.9)	-3 644 755,77	-3 684 525,69
Muut hallintokulut	(2.10)	-4 930 729,12	-4 721 516,67
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.11)	-682 622,07	-635 724,54
Liiketoiminnan muut kulut	(2.8)	-2 054 186,08	-2 083 660,41
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon kirjattavista rahoitusvaroista	(2.12)	-30 290,60	-89 720,65
Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	(2.12)	-135 413,99	-9 505,25
LIIKEVOITTO		<hr/> 3 670 959,09	<hr/> 3 522 939,69
Tilinpäätössiirrot		-1 000 000,00	-165 400,03
Tuloverot		-520 952,58	-638 206,32
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		<hr/> 2 150 006,51	<hr/> 2 719 333,34
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		<hr/> <hr/> 2 150 006,51	<hr/> <hr/> 2 719 333,34

Lammin Säästöpankin tase

VASTAAVAA

		31.12.2020	31.12.2019
		eur	eur
Käteiset varat		824 777,05	474 232,70
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		18 711 834,50	27 389 803,00
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	42 321 149,15	28 553 504,01
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.1)	429 961 467,61	416 333 456,89
Saamistodistukset	(1.2)	827 421,00	1 362 276,00
Muilta		827 421,00	1 362 276,00
Osakkeet ja osuudet	(1.3)	24 694 628,94	23 609 766,44
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	(1.3)	34 875,55	34 875,55
Johdannaissopimukset	(1.5)	8 280 588,94	8 406 804,85
Aineettomat hyödykkeet	(1.6)	1 872 111,07	1 838 201,84
Aineelliset hyödykkeet	(1.7)	3 404 079,33	3 606 555,38
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet		1 594 101,23	1 645 789,19
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		1 634 836,16	1 724 678,17
Muut aineelliset hyödykkeet		175 141,94	236 088,02
Muut varat	(1.8)	464 178,43	261 939,81
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.9)	2 458 374,93	2 875 105,65
Laskennalliset verosaamiset	(1.16)	18 763,70	11 060,65
VASTAAVAA YHTEENSÄ		533 874 250,20	514 757 582,77

VASTATTAVAA

		31.12.2020 eur	31.12.2019 eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.11)	50 147 978,54	54 942 730,53
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.12)	418 691 264,30	398 116 164,68
Talletukset		418 458 089,30	398 116 164,68
Muut velat		233 175,00	0,00
Muut velat	(1.13)	1 665 829,13	1 476 750,95
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.15)	1 696 925,50	1 529 158,52
Laskennalliset verovelat	(1.16)	127 531,21	93 142,78
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		<hr/> 472 329 528,68	<hr/> 456 157 947,46
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Vapaaehtoiset varaukset		19 979 161,75	18 979 161,75
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		<hr/> 19 979 161,75	<hr/> 18 979 161,75
OMA PÄÄOMA (1.20)			
Osakepääoma/Osuuspääoma/Peruspääoma		368,19	368,19
Kantarahasto/Lisäpääoma		9 327 000,00	9 327 000,00
Muut sidotut rahastot		2 021 675,21	1 888 609,80
Vararahasto		1 560 281,27	1 560 281,27
Käyvän arvon rahasto		461 393,94	328 328,53
Vapaat rahastot		3 318 640,74	3 318 640,74
Muut rahastot		3 318 640,74	3 318 640,74
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		24 747 869,12	22 366 521,49
Tilikauden voitto (tappio)		2 150 006,51	2 719 333,34
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		<hr/> 41 565 559,77	<hr/> 39 620 473,56
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<hr/> <hr/> 533 874 250,20	<hr/> <hr/> 514 757 582,77

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

		31.12.2020 eur	31.12.2019 eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		3 802 158,19	4 046 209,12
Takaukset ja pantit		3 777 348,79	3 991 399,72
Muut		24 809,40	54 809,40
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		19 065 922,62	17 903 986,44
Muut		19 065 922,62	17 903 986,44

Lammin Säästöpankin rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2020 eur	1.1.-31.12.2019 eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	2 150 006,51	2 719 333,34
Tilikauden oikaisut	2 392 790,66	1 685 894,99
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-18 735 770,82	-502 446,85
Saamistodistukset	9 243 741,28	2 661 642,38
Saamiset luottolaitoksilta	-15 208 848,78	-183 550,73
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	-13 648 258,63	-4 970 664,21
Osakkeet ja osuudet	665 357,08	1 871 234,88
Muut varat	212 238,23	118 890,83
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	15 982 551,74	-9 157 004,87
Velat luottolaitoksille	-4 794 751,99	-22 713 320,69
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	20 468 102,32	13 859 756,14
Muut velat	309 201,41	-303 440,32
Maksetut tuloverot	-471 809,45	-141 495,16
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	1 317 768,64	-5 395 718,55
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-1 750 219,58	-1 158 718,41
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-650 119,43	-506 451,33
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	44 077,58	53 500,00
Investointien rahavirta yhteensä	-2 356 261,43	-1 611 669,74
Rahoituksen rahavirta		
Osuus- tai osakepääoman tai Kantarahaston lisäykset	0,00	1 977 000,00
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-50 000,00	-241 750,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-50 000,00	1 735 250,00
Rahavarojen nettomuutos	-1 088 492,79	-5 272 138,29
Rahavarat tilikauden alussa	25 299 430,76	30 571 569,05
Rahavarat tilikauden lopussa	24 210 937,97	25 299 430,76
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	824 777,05	474 232,70
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	23 386 160,92	24 825 198,06
Yhteensä	24 210 937,97	25 299 430,76
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	8 907 949,62	8 830 353,85
Maksetut korot	820 688,92	1 391 701,80
Saadut osingot	350 944,41	189 137,65
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	1 000 000,00	165 400,03
Tuloslaskelman verot	520 952,58	638 206,32
Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot	165 704,59	99 225,90
Käyvän arvon muutokset	38,21	21 923,40
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	747 392,67	765 133,20
Muut oikaisut	-41 297,39	-3 993,86
Yhteensä	2 392 790,66	1 685 894,99

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Säästöpankki Lammin Säästöpankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Ryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 18 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsenpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (76/2018) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Luottolaitoslain 12 luku 10 §:ään perustuen tytär- ja osakkuusyrietykset, joiden taseen loppusumma on alle yksi prosentti emopankin taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, voidaan jättää konsernitilinpäätöksen ulkopuolelle. Tytäryrityksillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen eikä taseeseen. Konsernin tilinpäätös antaa poisjättämisestä huolimatta oikean ja riittävän kuvan konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat ja –velat

Lammin Säästöpankki soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardia. Suojaussuhteisiin, joissa suojauskohteena on rahoitusvarojen tai -velkojen muodostaman salkun käyvän arvon suojaaminen korkoriskiltä ("korkoriskin portfoliosuojaus"), Lammin Säästöpankki jatkaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen standardin soveltamista.

Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti kirjataan taseeseen tai taseesta pois kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi tai –kuluksi osana rahoitusvaran tai –velan efektiivistä korkoa.

Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

Lammin Säästöpankki luokittelee rahoitusvarat myöhempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettu hankintameno
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat.

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä perustuen liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevat pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka pankki hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen keräilyksi. Toisin sanoen liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointiajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta.

Rahavirtaominaisuuksia arvioidessa käydään läpi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiselle lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Mikäli sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Jaksotettu hankintameno

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettava käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä rahoitusvaroja ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomaerän koron maksua.

Velkainstrumenttien osalta arvostus kirjanpidossa tehdään käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla ja odotettavissa olevalla luottotappiolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myytäessä saatu voitto tai tappio käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaessa kirjataan velkainstrumenttien osalta tulosvaikutteisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä pankki voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisestä sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa vaan siirto tehdään oman pääoman sisällä edellisten tilikausien voittovaroihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Kaikki sellaiset erät, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohtonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohtonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa rahavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan pankissa instrumenttikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Rahoitusvarojen luokittelun muutokset

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleen luokittelu tehdään vain silloin, kun Lammin Säästöpankin rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamat liiketoimintamallit muuttuvat. Tällaisten muutosten odotetaan olevan erittäin harvinaisia, eikä Lammin Säästöpankki ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella tilikaudella.

Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen

Kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta IFRS 9:n mukaisesti, rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen ja tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai mikäli erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että pankki joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle ”läpikulku”-järjestelyllä. Sopimusta voidaan pitää ”läpikulku”-järjestelynä kun:
 - Velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
 - Alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta silloin ja vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, toisin sanoen peruutettu, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tulosvaikutteisesti.

Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

Arvon alentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot

Lammin Säästöpankki määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjaetaan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa lasketaan vaikuttava vaihe määräytyy rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella seuraavasti:

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheeseen 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.
- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheeseen 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.
- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheeseen 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välisen luottoriskin muutosta arvioitaessa huomioidaan sellaiset asiaankuuluvat käytettävissä olevat tiedot, jotka ovat saatavissa ilman kohtuutonta työpanosta ja kustannuksia. Säästöpankkiryhmä käyttää luottoriskin muutoksen merkittävyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan olevan kasvanut merkittävästi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheesta 2 vaiheeseen 3.
-
- Lainanhoitajasto: jos saatava ei ole järjestämätön, lainanhoitajastomerkitä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja saatava siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitajasto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitajasto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
-
- Maksukyvyttömyysmerkintä: Jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheeseen 3

Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun on todennäköistä, ettei asiakas maksa sovittujen ehtojen mukaisia luottovelvoitteitaan täysimääräisesti ilman, että Lammin Säästöpankki turvautuu toimiin, kuten esimerkiksi vakuuden realisointi, tai viimeistään silloin, kun maksu on viivästynyt yli 90 päivää. ECL-laskennassa käytetään samaa maksukyvyttömyyden määritelmää, joka Lammin Säästöpankissa on käytössä luotonantosäännöissä.

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3 kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täyttänyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan. Siirryttäessä vaiheesta 2 vaiheeseen 1 tarkkailujakson pituus on 3 kuukautta ja siirryttäessä vaiheesta 3 vaiheeseen 2 tarkkailujakso on 12 kuukautta.

Lammin Säästöpankki käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus ($PD \cdot LGD \cdot EAD$) mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle ja valtion takaamat opintolainat, laskenta tehdään Loss Rate mallilla ($Loss\ Rate \cdot LGD \cdot EAD$). Laskenta tehdään sopimuskohdaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD% (vain PD/LGD malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate% (vain Loss Rate malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytävissä olevat vakuudet.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositason keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennenaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettava odotettavissa oleva luottotappio. Efektiviä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle raportointipäivälle.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa neljää eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makroekonomisiin ennusteisiin. Laskennassa käytettävät skenaariot ovat perusskenaario, lievä taantuma, syvä taantuma ja optimistinen skenaario ja ne ovat samoja, joita käytetään muutoinkin Säästöpankkiryhmän taloudellisessa suunnittelussa. ECL laskennassa käytettävien skenaarioiden painotukset perustuvat johdon näkemykseen niiden toteutumisen todennäköisyydestä. Makroekonomiset ennusteet kattavat 5 vuotta, ja niissä on käytetty muun muassa seuraavia makroekonomisia tekijöitä: BKT:n kasvu, investointien kasvu, työttömyysaste, inflaatio, 3 kk ja 6 kk Euribor korot ja asuntojen hintaindeksi.

Lammin Säästöpankki on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytettävät neljä makrotalouden skenaariota marraskuussa. Skenaarioissa käytettyjä makrotalouden muuttujia tai eri skenaarioille määritettyjä painotuksia ei ole muutettu.

Lammin Säästöpankki käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaamisen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkittävyyttä.

Tilinpäätöshetkellä johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti vaiheessa 3 oleviin saataviin ja oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon.
- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamalliin. Tällaisia tietoja

ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset tai haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto.

- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat pandemiasta johtuvat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Luottokannan analyysin perusteella Lammin Säästöpankilla ei ole merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä, joiden osalta mallien tuottamaa odotettavissa olevaa luottotappiota olisi tarpeen kasvattaa johdon harkintaan perustuvalla oikaisulla.

Luottokannan laadun tarkastelussa erityistä huomiota on kiinnitetty vaiheessa 3 oleviin saataviin sekä myönnettyjen lyhennysvapaiden määrään, toistuvuuteen ja kohdentumiseen. Keväällä myönnetyt lyhennysvapaat ovat pääsääntöisesti päättyneet syys-lokakuussa ja niistä merkittävää osaa ei ole jatkettu. Lainahoitajousten määrä on säilynyt vakaana.

Odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen varaukseksi. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Taseeseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset esitetään tuloslaskelman erässä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Saamistodistusten arvonalentuminen

Säästöpankkiryhmä laskee saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus ($PD \cdot LGD \cdot EAD$) mallia.

Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos sitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitustietoja, jotka konvertoidaan PD arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Saamistodistusten luottoriskin merkittävää kasvua arvioidaan laadullisin ja määrällisin kriteerein. Sopimuksen luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi, kun sen PD kasvaa joko 2,5 kertaiseksi tai 10%- yksikköä, sille on tehty lainanhoitajousto tai sillä on yli 30 päivän maksuviive. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset.

Toteutuneet luottotappiot

Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan. Lopulliseksi todetut luottotappiot kirjataan pois taseesta vastaeränä tuloslaskelman erä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Mahdolliset taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan oikaisuiksi tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Suojauslaskenta ja johdannaisopimukset

Lammin Säästöpankki suojaa johdannaisopimuksilla korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus ja rahavirran suojauksen kohteena vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Suojauksen tavoitteena on vakauttaa korkokatetta ja neutralisoida varojen ja velkojen mahdollinen käyvän arvon muutos.

Lammin Säästöpankki soveltaa yleisen suojauslaskennan piirissä oleviin suojaussuhteisiin IFRS 9 standardia. Korkoriskin käyvän arvon portfoliosuojauksiin (makrosuojaus) sovelletaan IAS 39 "carve out" sääntelyä kunnes kyseisiä suojaussuhteita koskeva uusi sääntely astuu voimaan.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde arvostetaan suojauksen ajan käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos kirjataan kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmaan erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Arvopaperikaupan ja valuutatoiminnan nettotuotot". Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvomuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta kirjataan tulokseen. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti, kuitenkin aina vähintään raportointihetkiltä.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet on jaettu käyttötarkoituksen perusteella omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Jaon lähtökohtana ovat olleet käytetyt neliömetrit.

Kiinteistöt on merkitty taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenuon määräisinä. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenuon. Pankki ei sovelta luottolaitoslain 12 luvun 8§:n mahdollisuutta arvostaa sijoituskiinteistöt käypään arvoon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien tasearvot perustuvat hyödykkeiden arvoon suhteessa varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin.

Sijoituskiinteistöjen ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden kirjanpitoarvon ja sitä pysyvästi alemman todennäköisen luovutushinnan ero, mikäli se on olennainen, on kirjattu arvonalentumistappiona kuluksi sijoituskiinteistöjen nettotuottoihin. Mahdolliset arvonalentumisten peruutukset kirjataan saman erän oikaisuiksi.

Pankin keskeiset sijoituskiinteistökohteet on arvioitu kiinteistökohtaisesti kauppahinta ja tuottoarvomenetelmää käyttäen. Kauppahintamenetelmää on käytetty etupäässä asuntojen ja maa-alueiden arvioinnissa. Tuottoarvomenetelmän arviot perustuvat kiinteistökohteesta saatavissa olevan nettovuokratuoton määrään ja kiinteistömarkkinoiden tuottovaateeseen. Vähimmäistuottovaateena on pidetty 3,0 %:n tuottoa. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on ilmoitettu liitetiedossa 1.7.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskejä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorkoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat rakennusten ja rakennelmien osalta 10-30 vuotta ja koneiden ja kaluston osalta 5-8 vuotta. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Peruspankkijärjestelmä –hankkeen kulut aktivoidaan taseeseen ja poistoaika järjestelmän käyttöönoton jälkeen on 10 vuotta. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa eikä konsernissa ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseen pakollisiin varauksiin.

Verot

Pankin ja muiden yksittäisten konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muilta osin laskennallista veroa on kirjattu kirjanpidon ja verotuksen välisistä muista väliaikaisista eroista.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

LIITETIEDOT

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Lainat ja saamiset

Saamiset luottolaitok- silta	Emo	Joista tappiota koskeva vähennyserä	Joista tappiota koskeva vähennyserä	
			2020	2019
Vaadittaessa maksettavat	23 386 160,92	0,00	24 825 198,06	0,00
Keskusrahallaitokselta	19 912 518,16	0,00	20 977 942,10	0,00
Kotimaisilta luottolaitoksilta	3 473 642,76	0,00	3 847 255,96	0,00
Muut	18 934 988,23	2 166,50	3 728 305,95	0,00
Keskusrahallaitokselta	18 934 988,23	2 166,50	3 728 305,95	0,00
Yhteensä	42 321 149,15	2 166,50	28 553 504,01	0,00

Saamiset yleisöltä ja julkis- yhteisöiltä

	2020	Joista tappiota koskeva vähennyserä	2019	Joista tappiota koskeva vähennyserä
Yritykset ja asuntoyhteisöt	84 553 598,08	248 541,67	77 552 839,22	317 626,99
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	798 632,69	251,55	1 097 625,26	320,77
Kotitaloudet	340 869 308,03	727 049,94	333 695 242,18	793 274,71
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	3 739 928,81	1 407,16	3 987 750,23	1 283,82
Ulkomaat	0,00	256,73	0,00	51,83
Yhteensä	429 961 467,61	977 507,05	416 333 456,89	1 112 558,12
- joista saamiset, joilla on huo- noppi etuoikeus velallisen muilla veloilla	24 000,00	0,00	24 000,00	0,00

Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL), Lainat ja saamiset sekä taseen ulkopuoliset

	2020			2019	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Tase 1.1.2020	153 626,79	119 462,36	857 852,34	1 130 941,49	1 049 817,81
Siirrot vaiheeseen 1	29 922,19	-62 084,78	-57 747,75	-89 910,34	-34 417,73
Siirrot vaiheeseen 2	-3 870,65	31 864,14	-4 805,31	23 188,18	42 234,04
Siirrot vaiheeseen 3	-403,00	-17 767,51	74 158,63	55 988,12	141 626,59
Uudet saamiset	74 656,07	4 340,81	57 941,05	136 937,93	94 712,96
Lyhennykset ja erääntyneet saami- set	-49 534,48	-10 102,67	-240 744,29	-300 381,44	-369 214,93
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus	0,00	0,00	-134 419,23	-134 419,23	-11 062,48
Luottoriskin muutoksen vaikutus	26 644,17	-8 675,52	289 894,45	307 863,10	6 544,31
Laskentamallin muutosten vaiku- tus	-12 855,07	10 077,40	-112 023,83	-114 801,50	0,00
Manuaalisten korjausten vaikutus	-54,69	0,00	-11 672,38	-11 727,07	210 700,92
Tase 31.12.2020	218 131,33	67 114,23	718 433,68	1 003 679,24	1 130 941,49

	2020	2019
Järjestämättömät saamiset, yhteensä	8 434 198,00	7 106 462,00
joista yli 90 päivää erääntyneet saamiset	1 833 925,00	1 888 097,00
joista todennäköisesti maksamatta jäävät, jotka erääntymättömiä tai alle 90 päivää erääntyneitä	6 600 273,00	5 218 365,00
Saamisista tilikaudelle kirjattujen lopullisten luottotappioiden määrä	162 076,61	13 994,86

1.2 Saamistodistukset

	2020		
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Saamistodistusten tappioita koskeva vähennyserä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	283 125,00	0,00	-
Julkisesti noteeratut	283 125,00	0,00	0,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	19 256 130,50	18 711 834,50	167 758,63
Julkisesti noteeratut	19 256 130,50	18 711 834,50	167 758,63
Yhteensä	19 539 255,50	18 711 834,50	167 758,63

	2019		
	Yhteensä	Joista keskuspankki- rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Saamistodistusten tappioita koskeva vähennyserä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	677 395,00	0,00	-
Julkisesti noteeratut	677 395,00	0,00	0,00
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	28 074 684,00	27 389 803,00	32 344,64
Julkisesti noteeratut	28 074 684,00	27 389 803,00	32 344,64
Yhteensä	28 752 079,00	27 389 803,00	32 344,64

Odotettavissa olevat luottotapit (ECL), Saamistodistukset	2020			2019	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Tase 1.1.2020	32 344,64	0,00	0,00	32 344,64	22 839,39
Uudet saamistodistukset	8 865,81	0,00	0,00	8 865,81	25 007,96
Eräntyneet saamistodistukset	-3 171,52	0,00	0,00	-3 171,52	-11 740,50
Luottoriskin muutoksen vaikutus	129 719,70	0,00	0,00	129 719,70	-3 762,21
Tase 31.12.2020	167 758,63	0,00	0,00	167 758,63	32 344,64

1.3 Osakkeet ja osuudet

	2020	2019
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	8 977 586,98	9 642 944,06
Julkisesti noteeratut	8 223 672,58	9 388 529,66
Muut	753 914,40	254 414,40
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	15 717 041,96	13 966 822,38
Muut	15 717 041,96	13 966 822,38
Osakkeet ja osuudet yhteensä	24 694 628,94	23 609 766,44
- joista luottolaitoksissa	13 781 353,91	12 031 134,33
- joista muissa yrityksissä	10 913 275,03	11 578 632,11

Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä

Muissa yrityksissä	34 875,55	34 875,55
Yhteensä	34 875,55	34 875,55

1.4 Rahoitusvarojen ryhmät

Rahoitusvarojen luokittelu IFRS 9:n mukaisesti 31.12.2020

	2020	2019
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat		
Käteiset varat	824 777,05	474 232,70
Saamiset luottolaitoksilta	42 321 149,15	28 553 504,01
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	429 937 467,61	416 309 456,89
Yhteensä	473 083 393,81	445 337 193,60
-Joista tappioita koskeva vähennyserä JHM, yhteensä	979 673,55	1 112 558,12
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	283 125,00	677 395,00
Osakkeet ja osuudet	8 977 586,98	9 642 944,06
Johdannaissopimukset	8 280 588,94	8 406 804,85
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	24 000,00	24 000,00
Yhteensä	17 565 300,92	18 751 143,91
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (velkainstrumentit)		
Saamistodistukset	19 256 130,50	28 074 684,00
Yhteensä	19 256 130,50	28 074 684,00
-Joista tappioita koskeva vähennyserä (1)	167 758,63	32 344,64
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat (oman pääoman ehtoiset instrumentit)		
Osakkeet ja osuudet	15 717 041,96	13 966 822,38
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	34 875,55	34 875,55
Yhteensä	15 751 917,51	14 001 697,93
Rahoitusvarat yhteensä	525 656 742,74	506 164 719,44

1) ECL kirjataan käyvän arvon rahastoon

1.5 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimusten nimellisarvot	2020				
	Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset	0,00	25 000 000,00	40 000 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00
Käyvän arvon suojaus	0,00	25 000 000,00	40 000 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00
Korkojohdannaiset	0,00	25 000 000,00	40 000 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	0,00	25 000 000,00	40 000 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00
Johdannaissopimusten nimellisarvot					
Jäljellä oleva maturiteetti		alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Suojaavat johdannaissopimukset	0,00	20 000 000,00	45 000 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00
Käyvän arvon suojaus	0,00	20 000 000,00	45 000 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00
Korkojohdannaiset	0,00	20 000 000,00	45 000 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	0,00	20 000 000,00	45 000 000,00	65 000 000,00	65 000 000,00

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2020		2019	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset	8 280 588,94	0,00	8 406 804,85	0,00
Käyvän arvon suojaus	8 280 588,94	0,00	8 406 804,85	0,00

Korkojohdannaiset	8 280 588,94	0,00	8 406 804,85	0,00
Koronvaihtosopimukset	8 280 588,94	0,00	8 406 804,85	0,00
Yhteensä	8 280 588,94	0,00	8 406 804,85	0,00

	2020	2019
Suojausinstrumentin suojattavasta riskistä johtuva voitto tai tappio		
Suojattavan kohteen arvonmuutos		
Käyvän arvon suojaus		
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		
Ottolainauksen arvonmuutos	8 339 045,66	8 465 223,36
Yhteensä	8 339 045,66	8 465 223,36

1.6 Aineettomat hyödykkeet

	2020	2019
Muut kehittämismenot	635 966,72	572 963,82
Muut aineettomat hyödykkeet	1 236 144,35	1 265 238,02
Yhteensä	1 872 111,07	1 838 201,84

1.7 Aineelliset hyödykkeet

	2020	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	3 197,26	
Sijoituskäytössä	47 636,53	68 100,00
Yhteensä	50 833,79	68 100,00
Rakennukset		
Omassa käytössä	158 294,02	
Sijoituskäytössä	163 030,65	750 000,00
Yhteensä	321 324,67	750 000,00
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	1 473 344,88	
Sijoituskäytössä	1 383 434,05	3 351 200,00
Yhteensä	2 856 778,93	3 351 200,00
Muut aineelliset hyödykkeet	175 141,94	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 404 079,33	4 169 300,00

	2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Maa- ja vesialueet		
Omassa käytössä	3 197,26	
Sijoituskäytössä	47 636,53	68 100,00
Yhteensä	50 833,79	68 100,00
Rakennukset		
Omassa käytössä	213 326,01	
Sijoituskäytössä	214 718,61	750 000,00
Yhteensä	428 044,62	750 000,00
Kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		
Omassa käytössä	1 508 154,90	
Sijoituskäytössä	1 383 434,05	3 351 200,00
Yhteensä	2 891 588,95	3 351 200,00

Muut aineelliset hyödykkeet	236 088,02	
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 606 555,38	4 169 300,00

Aineettomat hyödykkeet

	2020	2019
Hankintameno 1.1.	2 814 321,79	2 331 383,26
+ tilikauden lisäykset	627 713,45	482 938,53
Hankintameno 31.12.	3 442 035,24	2 814 321,79
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-976 119,95	-450 702,17
- tilikauden poistot	-593 804,22	-525 417,78
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 569 924,17	-976 119,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 872 111,07	1 838 201,84
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 838 201,84	1 880 681,09

Aineelliset hyödykkeet

	2020			Yhteensä
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.	3 260 839,00	2 940 668,00	2 550 553,88	8 752 060,88
+ tilikauden lisäykset	0,00	22 405,98	0,00	22 405,98
- tilikauden vähennykset	-77 216,00	0,00	-14 077,58	-91 293,58
+/- siirrot erien välillä	77 216,00	-77 216,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	3 260 839,00	2 885 857,98	2 536 476,30	8 683 173,28
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 615 049,81	-1 215 989,83	-2 314 465,86	-5 145 505,50
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	20 000,00	0,00	0,00	20 000,00
- tilikauden poistot	-51 687,96	-55 031,99	-46 868,50	-153 588,45
- tilikauden arvonalentumiset	-20 000,00	20 000,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 666 737,77	-1 251 021,82	-2 361 334,36	-5 279 093,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 594 101,23	1 634 836,16	175 141,94	3 404 079,33
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 645 789,19	1 724 678,17	236 088,02	3 606 555,38

Aineelliset hyödykkeet

	2019			Yhteensä
	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.	3 324 032,74	2 917 155,20	2 592 637,68	8 833 825,62
+ tilikauden lisäykset	0,00	23 512,80	0,00	23 512,80
- tilikauden vähennykset	-63 193,74	0,00	-42 083,80	-105 277,54
Hankintameno 31.12.	3 260 839,00	2 940 668,00	2 550 553,88	8 752 060,88
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 518 723,79	-1 151 663,23	-2 291 174,46	-4 961 561,48
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot	20 000,00	0,00	35 771,40	55 771,40
- tilikauden poistot	-73 586,18	-64 326,60	-59 062,80	-196 975,58
- tilikauden arvonalentumiset	-42 739,84	0,00	0,00	-42 739,84
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 615 049,81	-1 215 989,83	-2 314 465,86	-5 145 505,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 645 789,19	1 724 678,17	236 088,02	3 606 555,38
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 805 308,95	1 765 491,97	301 463,22	3 872 264,14

1.8 Muut varat

	2020	2019
Maksujenvälityssaamiset	11 127,89	8 138,14
Muut	453 050,54	253 801,67
Yhteensä	464 178,43	261 939,81

1.9 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2020	2019
Korot	1 601 292,57	1 728 446,38
Muut	857 082,36	1 146 659,27
Yhteensä	2 458 374,93	2 875 105,65

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

1.10 Rahoitusvelkojen ryhmät

	2020	2019
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat	468 839 242,84	453 058 895,21
Velat luottolaitoksille	50 147 978,54	54 942 730,53
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	418 691 264,30	398 116 164,68
Yhteensä	468 839 242,84	453 058 895,21

1.11 Velat luottolaitoksille

	2020	2019
Luottolaitoksille	50 147 978,54	54 942 730,53
Vaadittaessa maksettavat	746 462,40	205 987,94
Muut	49 401 516,14	54 736 742,59
Yhteensä	50 147 978,54	54 942 730,53

1.12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2020	2019
Talletukset	418 458 089,30	398 116 164,68
Vaadittaessa maksettavat	398 301 228,27	369 881 715,96
Muut	20 156 861,03	28 234 448,72
Muut velat	233 175,00	0,00
Vaadittaessa maksettavat	233 175,00	0,00
Yhteensä	418 691 264,30	398 116 164,68

1.13 Muut velat

	2020	2019
Maksujenvälitysvelat	1 108 628,97	1 276 303,69
Varaukset	24 005,69	18 383,37
Muut	533 194,47	182 063,89
Yhteensä	1 665 829,13	1 476 750,95

1.14 Varaukset

	2020	2019
Pakolliset varaukset	24 005,69	18 383,37
Muut varaukset	19 979 161,75	18 979 161,75
Yhteensä	20 003 167,44	18 997 545,12

Kirjanpitoarvo tilikauden alussa

Lisäykset

Vähennykset

Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

Odotettavissa olevat luottotappiot	18 383,37	-	-	24 005,69
Yhteensä	18 383,37	0,00	0,00	24 005,69

1.15 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2020	2019
Korot	275 965,41	299 207,04
Muut	1 420 960,09	1 229 951,48
Yhteensä	1 696 925,50	1 529 158,52

1.16 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2020	2019
Muista väliaikaisista eroista lasketut verosaamiset	6 580,98	0,00
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verosaamisten määrä	12 182,72	11 060,65
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	18 763,70	11 060,65
Muista väliaikaisista eroista lasketut verovelat	33 551,73	6 468,93
Käyvän arvon rahastosta johtuva laskennallisten verovelkojen määrä	93 979,48	86 673,85
Laskennalliset verovelat yhteensä	127 531,21	93 142,78

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja käypään arvoon laajan tuloksen eriin kirjattavien saamistodistusten ja oman pääoman ehtoisten arvopapereiden käyvän arvon muutoksista ja odotetuista luottotappioista.

Muilta osin laskennallista veroa on kirjattu kirjanpidon ja verotuksen välisistä muista väliaikaisista eroista.

1.17 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	2020		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	13 042 959,50
Saamiset luottolaitoksilta	23 383 994,42	18 937 154,73	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	7 603 309,67	38 163 767,27	133 494 191,80
Saamistodistukset	0,00	46 200,00	781 221,00
Johdannaiset	0,00	0,00	2 168 146,30
Yhteensä	30 987 304,09	57 147 122,00	149 486 518,60

	2020		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	5 668 875,00	0,00	18 711 834,50
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	0,00	42 321 149,15
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	114 301 318,74	136 398 880,13	429 961 467,61
Saamistodistukset	0,00	0,00	827 421,00
Johdannaiset	6 112 442,64	0,00	8 280 588,94
Yhteensä	126 082 636,38	136 398 880,13	500 102 461,20

Rahoitusvarat

	2019		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	0,00	0,00	14 364 383,00
Saamiset luottolaitoksilta	24 825 198,06	3 728 305,95	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 813 751,47	38 459 886,87	128 843 946,75
Saamistodistukset	0,00	0,00	1 079 706,00
Johdannaiset	0,00	0,00	2 021 068,04
Yhteensä	31 638 949,53	42 188 192,82	146 309 103,79

Rahoitusvarat

	2019		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	13 025 420,00	0,00	27 389 803,00
Saamiset luottolaitoksilta	0,00	0,00	28 553 504,01
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	113 758 939,87	128 456 931,93	416 333 456,89
Saamistodistukset	282 570,00	0,00	1 362 276,00
Johdannaiset	6 385 736,81	0,00	8 406 804,85
Yhteensä	133 452 666,68	128 456 931,93	482 045 844,75

Rahoitusvelat

	2020		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	746 462,40	27 211 516,14	15 000 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	403 417 960,18	4 521 148,18	10 752 155,94
Yhteensä	404 164 422,58	31 732 664,32	25 752 155,94

Rahoitusvelat

	2020		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	7 190 000,00	50 147 978,54
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	0,00	0,00	418 691 264,30
Yhteensä	0,00	7 190 000,00	468 839 242,84

Rahoitusvelat

	2019		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	205 987,94	24 805 092,47	22 341 650,12
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	374 742 257,69	12 660 777,05	10 713 129,94
Yhteensä	374 948 245,63	37 465 869,52	33 054 780,06

Rahoitusvelat

	2019		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	0,00	7 590 000,00	54 942 730,53
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	0,00	0,00	398 116 164,68
Yhteensä	0,00	7 590 000,00	453 058 895,21

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:
Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.18 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2020		2019	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	18 711 834,50	0,00	27 389 803,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	42 321 149,15	0,00	28 553 504,01	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	429 961 467,61	0,00	416 333 456,89	0,00
Saamistodistukset	827 421,00	0,00	1 362 276,00	0,00
Johdannaissopimukset	8 280 588,94	0,00	8 406 804,85	0,00
Muu omaisuus	33 771 789,00	0,00	32 711 738,02	0,00
Yhteensä	533 874 250,20	0,00	514 757 582,77	0,00

Velat	2020		2019	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	50 147 978,54	0,00	54 942 730,53	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	418 691 264,30	0,00	398 116 164,68	0,00
Muut velat	1 793 360,34	0,00	1 569 893,73	0,00
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 696 925,50	0,00	1 529 158,52	0,00
Yhteensä	472 329 528,68	0,00	456 157 947,46	0,00

1.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat	2020		2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	824 777,05	824 777,05	474 232,70	474 232,70
Saamiset luottolaitoksilta	42 321 149,15	42 321 149,15	28 553 504,01	28 553 504,01
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	429 961 467,61	429 961 467,61	416 333 456,89	416 333 456,89
Saamistodistukset	19 539 255,50	19 563 255,50	28 752 079,00	28 776 079,00
Osakkeet ja osuudet	24 694 628,94	24 694 628,94	23 609 766,44	23 609 766,44
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	34 875,55	34 875,55	34 875,55	34 875,55
Johdannaissopimukset	8 280 588,94	8 280 588,94	8 406 804,85	8 406 804,85
Yhteensä	525 656 742,74	525 680 742,74	506 164 719,44	506 188 719,44

Rahoitusvelat	2020		2019	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	50 147 978,54	50 147 978,54	54 942 730,53	54 942 730,53
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	418 691 264,30	418 691 264,30	398 116 164,68	398 116 164,68
Yhteensä	468 839 242,84	468 839 242,84	453 058 895,21	453 058 895,21

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2020			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	27 762 928,08	8 280 588,94	16 494 956,36	52 538 473,38
	2019			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
	38 140 608,66	8 406 804,85	14 245 236,78	60 792 650,29

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2020		
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	34 973 172,46	333 365,66	408 983,80
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	17 565 300,92	219 731,06	0,00
Yhteensä	52 538 473,38	553 096,72	408 983,80

	2019		
	Käypä arvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Arvonmuutos Käyvän arvon rahasto 31.12.
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat rahoitusvarat	42 041 506,38	486 339,67	378 066,02
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	18 751 143,91	749 201,03	0,00
Yhteensä	60 792 650,29	1 235 540,70	378 066,02

Vertailulukua vuodelta 2019 korjattu. Käypään arvoon arvostettuihin rahoitusinstrumentteihin on lisätty johdannaispimukset.

1.20 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

Jos on tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksia tai virheiden oikaisuja, ne on esitettävä erikseen ja selostettava näiden perusteet.

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Peruspääoma	368,19	0,00	0,00	368,19
Kantarahasto	9 327 000,00	0,00	0,00	9 327 000,00
Muut sidotut rahastot	1 888 609,80	1 054 520,85	-921 455,44	2 021 675,21
Vararahasto	1 560 281,27	0,00	0,00	1 560 281,27
Käyvän arvon rahasto	328 328,53	1 054 520,85	-921 455,44	461 393,94
Käypään arvoon arvostamisesta	328 328,53	1 054 520,85	-921 455,44	461 393,94
Vapaat rahastot	3 318 640,74	0,00	0,00	3 318 640,74
Muut rahastot	3 318 640,74	0,00	0,00	3 318 640,74
Edellisten tilikausien voitto	22 366 521,49	5 155 491,68	-2 774 144,05	24 747 869,12
Tilikauden voitto	2 719 333,34	2 531 765,11	-3 101 091,94	2 150 006,51
Oma pääoma yhteensä	39 620 473,56	8 741 777,64	-6 796 691,43	41 565 559,77

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2020			
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2020 (brutto)	378 066,02	0,00	0,00	378 066,02
Odotetut luottotappiot	32 344,64	-	-	32 344,64
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-82 082,13	0,00	0,00	-82 082,13
Käyvän arvon rahasto 1.1.2020	328 328,53	0,00	0,00	328 328,53
Käyvän arvon lisäykset	966 477,42	0,00	0,00	966 477,42
Käyvän arvon vähennykset	-602 193,98	0,00	0,00	-602 193,98
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-333 365,66	0,00	0,00	-333 365,66
Odotettavissa olevat luottotappiot	135 413,99	-	-	135 413,99
Käyvän arvon rahaston muutokset 2020, yhteensä	166 331,77	0,00	0,00	166 331,77

Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2020 (brutto)	576 742,43	0,00	0,00	576 742,43
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-115 348,49	0,00	0,00	-115 348,49
Käyvän arvon rahasto 31.12.2020	461 393,94	0,00	0,00	461 393,94

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2019			
	Saamistodistukset	Osakkeet ja osuudet	Rahavirran suojauksesta	Yhteensä
Käyvän arvon rahaston saldo 1.1.2019 (brutto)	270 790,94	0,00	0,00	270 790,94
Odotetut luottotappiot	22 839,39 -	-		22 839,39
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-58 726,07	0,00	0,00	-58 726,07
Käyvän arvon rahasto 1.1.2019	234 904,26	0,00	0,00	234 904,26
Käyvän arvon lisäykset	1 217 052,68	555 812,99	0,00	1 772 865,67
Käyvän arvon vähennykset	-623 437,93	-555 812,99	0,00	-1 179 250,92
Käyvän arvon rahastosta tuloslas- kelmaan siirretyt	-486 339,67	0,00	0,00	-486 339,67
Odotettavissa olevat luottotappiot	9 505,25	-	-	9 505,25
Käyvän arvon rahaston muutok- set 2019, yhteensä	116 780,33	0,00	0,00	116 780,33
Käyvän arvon rahaston saldo 31.12.2019 (brutto)	410 410,66	0,00	0,00	410 410,66
Laskennallinen verosaaminen (+)/verovelka (-)	-82 082,13	0,00	0,00	-82 082,13
Käyvän arvon rahasto 31.12.2019	328 328,53	0,00	0,00	328 328,53

1.21 Kantarahasto

Lammin Säästöpankin kantarahasto-osuuksien lukumäärä on 9 327 kpl

Kantarahasto-osuuden omistajalla on oikeus voitonjakoon säästöpankkilain (28.12.2001/1502)41 §:ssä säädetyllä tavalla.

Kantarahasto-osuuden omistajalla on oikeus osallistua isäntien vaaliin, osuudenomistajan äänimäärä on omistettujen kantar-
rahasto-osuuksien määrä
kuitenkin enintään 10 ääntä.

LUOTTORISKIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.22 Rahoitusvarojen jakauma riskiluokittain

Lainat ja saamiset sekä ta- seen ulkopuoliset erät	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2020	31.12.2019
Riskiluokka 1	63 097 393,83	1 116 415,28	4 655,50	64 218 464,61	57 310 246,73
Riskiluokka 2	122 352 757,49	790 096,42	2 310,51	123 145 164,42	122 448 170,58
Riskiluokka 3	103 177 346,04	2 385 785,14	537 781,89	106 100 913,07	108 118 684,60
Riskiluokka 4	84 689 286,15	2 330 330,21	351 306,10	87 370 922,46	82 257 601,84
Riskiluokka 5	32 390 815,72	7 150 910,64	237 404,00	39 779 130,36	37 341 892,31
Riskiluokka 6	11 613 930,88	2 124 214,26	1 374 858,60	15 113 003,74	14 006 438,25
Riskiluokka 7	4 119 996,02	2 948 233,22	2 883 493,29	9 951 722,53	9 835 324,45
Riskiluokka 8	255 974,59	538 349,23	766 435,43	1 560 759,25	1 794 267,94
Riskiluokka ei luokiteltu	15 000 000,00	0,00	2 223 244,81	17 223 244,81	504 351,27
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	436 697 500,72	19 384 334,40	8 381 490,13	464 463 325,25	433 616 977,97

Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	218 131,33	67 114,23	718 433,68	1 003 679,24	1 130 941,49
Yhteensä	436 479 369,39	19 317 220,17	7 663 056,45	463 459 646,01	432 486 036,48
Saamistodistukset	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	31.12.2020	31.12.2019
Riskiluokka ei luokiteltu	17 690 000,00	0,00	0,00	17 690 000,00	25 690 000,00
Pääomaerät riskiluokittain, yhteensä	17 690 000,00	0,00	0,00	17 690 000,00	25 690 000,00
Tappioita koskeva vähennyserä (loss allowance)	167 758,63	0,00	0,00	167 758,63	32 344,64
Yhteensä	17 522 241,37	0,00	0,00	17 522 241,37	25 657 655,36

1.23 Luottoriskikeskittymät

	Lainat ja saamis- miset luotto- laitoksilta	Lainat ja saamiset ylei- söltä ja julkisyhteisöiltä	Vieraan pää- oman ehtoiset sijoitukset	Annetut lainalu- paukset ja ta- kaukset
Tasearvo 31.12.2020	15 798 632,69	430 047 811,83	17 690 000,00	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2020				18 616 880,73
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 1				
Yritykset	0,00	27 504 872,79	0,00	2 537 124,44
Maatalous	0,00	1 095 437,62	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	14 713 427,53	0,00	535 000,00
Rakentaminen	0,00	2 137 664,38	0,00	241 532,71
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	2 588 584,92	0,00	626 389,70
Teollisuus	0,00	1 338 342,80	0,00	670 051,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	439 412,04	0,00	199 000,00
Muut	0,00	5 192 003,50	0,00	265 151,03
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	3 727 468,84	0,00	63 179,53
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	798 632,69	0,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	28 159 589,23	0,00	1 427 597,09
Yhteensä 31.12.2020	798 632,69	59 391 930,86	0,00	4 027 901,06
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 2				
Yritykset	0,00	34 171 296,85	0,00	4 126 205,60
Maatalous	0,00	185 292,41	0,00	320 944,80
Kiinteistöala	0,00	22 857 178,66	0,00	2 518 577,98
Rakentaminen	0,00	1 497 746,86	0,00	429 466,70
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 407 302,93	0,00	243 880,18
Teollisuus	0,00	2 354 080,82	0,00	68 943,36
Kuljetus ja varastointi	0,00	71 631,27	0,00	34 913,40
Muut	0,00	5 798 063,90	0,00	509 479,18
Kotitaloudet	0,00	83 896 816,20	0,00	950 845,77
Yhteensä 31.12.2020	0,00	118 068 113,05	0,00	5 077 051,37
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 3				
Yritykset	0,00	11 064 613,18	0,00	2 516 307,36
Maatalous	0,00	0,00	0,00	60 307,00
Kiinteistöala	0,00	5 597 332,91	0,00	1 094 357,69
Rakentaminen	0,00	1 394 268,11	0,00	184 067,36
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 065 231,56	0,00	90 232,17
Teollisuus	0,00	679 300,33	0,00	564 984,58
Kuljetus ja varastointi	0,00	224 343,99	0,00	0,00
Muut	0,00	2 104 136,28	0,00	522 358,56
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	12 459,97	0,00	37 540,03
Kotitaloudet	0,00	90 123 920,54	0,00	2 346 071,99

Yhteensä 31.12.2020	0,00	101 200 993,69	0,00	4 899 919,38
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 4				
Yritykset	0,00	4 456 149,72	0,00	622 602,65
Maatalous	0,00	59 146,09	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	757 947,90	0,00	39 298,64
Rakentaminen	0,00	1 514 925,57	0,00	182 741,89
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 019 215,33	0,00	23,01
Teollisuus	0,00	207 285,48	0,00	248 313,47
Kuljetus ja varastointi	0,00	335 699,63	0,00	78 112,65
Muut	0,00	561 929,72	0,00	74 112,99
Kotitaloudet	0,00	80 102 780,49	0,00	2 189 389,60
Yhteensä 31.12.2020	0,00	84 558 930,21	0,00	2 811 992,25
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 5				
Yritykset	0,00	5 658 861,41	0,00	336 552,69
Kiinteistöala	0,00	2 792 764,60	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	338 854,65	0,00	15 790,78
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	317 757,08	0,00	105 984,13
Teollisuus	0,00	28 909,10	0,00	0,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	47 810,33	0,00	11 125,25
Muut	0,00	2 132 765,65	0,00	203 652,53
Kotitaloudet	0,00	32 842 007,01	0,00	941 709,25
Yhteensä 31.12.2020	0,00	38 500 868,42	0,00	1 278 261,94
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 6				
Yritykset	0,00	799 005,39	0,00	16 493,49
Maatalous	0,00	5 973,54	0,00	4 026,46
Kiinteistöala	0,00	722 284,67	0,00	583,82
Rakentaminen	0,00	38 184,14	0,00	6 815,86
Teollisuus	0,00	0,00	0,00	5 000,00
Muut	0,00	32 563,04	0,00	67,35
Kotitaloudet	0,00	13 994 720,09	0,00	302 784,77
Yhteensä 31.12.2020	0,00	14 793 725,48	0,00	319 278,26
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokkaa ei luokiteltu				
Yritykset	0,00	655 807,38	2 400 000,00	10 447,86
Kiinteistöala	0,00	328 202,16	400 000,00	0,00
Rakentaminen	0,00	39 714,13	0,00	5 756,87
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	76 287,35	300 000,00	0,00
Teollisuus	0,00	135 166,99	500 000,00	0,00
Muut	0,00	76 436,75	1 200 000,00	4 690,99
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	14 590 000,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	15 000 000,00	0,00	700 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	3 108 724,98	0,00	9 023,84
Yhteensä 31.12.2020	15 000 000,00	3 764 532,36	17 690 000,00	19 471,70

	Lainat ja saamis- luotto- laitoksilta	Lainat ja saamis- söytä ja julkisyhteisöiltä	Vieraan pää- oman ehtoiset sijoitukset	Annetut lainalu- paukset ja ta- kaukset
Tasearvo 31.12.2019	1 097 625,26	416 269 343,12	25 690 000,00	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2019				16 250 009,59
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 1				
Yritykset	0,00	22 951 441,31	0,00	2 041 090,24
Maatalous	0,00	400 902,50	0,00	0,00
Kiinteistöala	0,00	11 327 198,01	0,00	568 818,00
Rakentaminen	0,00	1 330 496,02	0,00	297 590,72
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	2 228 681,70	0,00	293 181,52
Teollisuus	0,00	1 698 492,46	0,00	640 680,00
Kuljetus ja varastointi	0,00	523 577,60	0,00	81 000,00
Muut	0,00	5 442 093,02	0,00	159 820,00
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	3 961 104,09	0,00	65 000,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 097 625,26	0,00	0,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	25 925 741,78	0,00	1 268 244,05
Yhteensä 31.12.2019	1 097 625,26	52 838 287,18	0,00	3 374 334,29
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 2				
Yritykset	0,00	27 394 722,05	0,00	4 997 009,04
Maatalous	0,00	1 044 611,75	0,00	380 000,00
Kiinteistöala	0,00	19 127 067,97	0,00	2 874 820,53
Rakentaminen	0,00	1 799 953,54	0,00	83 202,25
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 137 172,95	0,00	405 235,62
Teollisuus	0,00	1 348 838,57	0,00	563 069,26
Kuljetus ja varastointi	0,00	131 406,90	0,00	9 447,04
Muut	0,00	2 805 670,37	0,00	681 234,34
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	7 610,86	0,00	9 207,93
Kotitaloudet	0,00	89 124 024,94	0,00	915 595,76
Yhteensä 31.12.2019	0,00	116 526 357,85	0,00	5 921 812,73
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 3				
Yritykset	0,00	8 759 128,29	0,00	1 019 696,87
Maatalous	0,00	50 000,00	0,00	15 000,00
Kiinteistöala	0,00	3 218 374,42	0,00	489 983,89
Rakentaminen	0,00	959 425,86	0,00	280 858,50
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	1 526 867,48	0,00	103 211,10
Teollisuus	0,00	685 218,91	0,00	33 689,59
Kuljetus ja varastointi	0,00	179 582,41	0,00	0,00
Muut	0,00	2 139 659,21	0,00	96 953,79
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	18 723,97	0,00	1 276,03
Kotitaloudet	0,00	96 122 202,11	0,00	2 197 657,33
Yhteensä 31.12.2019	0,00	104 900 054,37	0,00	3 218 630,23
Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 4				
Yritykset	0,00	9 620 786,25	0,00	259 174,71
Maatalous	0,00	10 867,62	0,00	52 628,61
Kiinteistöala	0,00	5 575 601,43	0,00	4 725,71
Rakentaminen	0,00	1 427 182,07	0,00	129 314,40
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	274 402,56	0,00	3 372,14
Teollisuus	0,00	749 533,23	0,00	5 923,89
Kuljetus ja varastointi	0,00	110 278,09	0,00	31 556,46
Muut	0,00	1 472 921,25	0,00	31 653,50
Kotitaloudet	0,00	71 129 749,40	0,00	1 247 891,48
Yhteensä 31.12.2019	0,00	80 750 535,65	0,00	1 507 066,19
Luottoriskikertymä toimialoittain,				

riskiluokka 5

Yritykset	0,00	4 509 860,91	0,00	192 143,26
Kiinteistöala	0,00	2 206 887,10	0,00	20 709,69
Rakentaminen	0,00	559 642,51	0,00	17 422,72
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	390 094,32	0,00	96 647,67
Teollisuus	0,00	337 358,59	0,00	31 911,01
Kuljetus ja varastointi	0,00	369 103,43	0,00	8 205,98
Muut	0,00	646 774,96	0,00	17 246,19
Kotitaloudet	0,00	31 471 715,91	0,00	1 168 172,23
Yhteensä 31.12.2019	0,00	35 981 576,82	0,00	1 360 315,49

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 6

Yritykset	0,00	3 375 774,94	0,00	31 232,45
Kiinteistöala	0,00	3 030 053,07	0,00	1 140,99
Rakentaminen	0,00	246 778,50	0,00	19 287,84
Teollisuus	0,00	69 746,99	0,00	0,00
Muut	0,00	29 196,38	0,00	10 803,62
Kotitaloudet	0,00	9 853 231,03	0,00	746 199,83
Yhteensä 31.12.2019	0,00	13 229 005,97	0,00	777 432,28

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokka 7

Yritykset	0,00	543 668,79	0,00	31 037,66
Kiinteistöala	0,00	18 637,46	0,00	6 737,66
Rakentaminen	0,00	346 791,30	0,00	14 841,29
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	60 000,00	0,00	0,00
Muut	0,00	118 240,03	0,00	9 458,71
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	311,31	0,00	29 688,69
Kotitaloudet	0,00	9 213 803,92	0,00	16 814,08
Yhteensä 31.12.2019	0,00	9 757 784,02	0,00	77 540,43

Luottoriskikertymä toimialoittain, riskiluokkaa ei luokiteltu

Yritykset	0,00	397 456,68	1 400 000,00	8 718,10
Kiinteistöala	0,00	238 627,73	0,00	0,00
Rakentaminen	0,00	14 217,86	0,00	2 509,66
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,00	56 888,07	300 000,00	3 111,93
Teollisuus	0,00	0,00	300 000,00	0,00
Muut	0,00	87 723,02	800 000,00	3 096,51
Julkisyhteisöt	0,00	0,00	18 790 000,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,00	0,00	5 500 000,00	0,00
Kotitaloudet	0,00	1 888 284,58	0,00	4 159,85
Yhteensä 31.12.2019	0,00	2 285 741,26	25 690 000,00	12 877,95

1.24 Vakuuksien ja muiden luoton laatua parantavien järjestelyjen vaikutus

Luottoriskille alttiina oleva määrä, johon kohdistuu vakuus

	2020	2019	Kuvaus hallussa olevasta vakuudesta
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	430 844 134,01	419 746 504,22	
Asuntoluotot	257 547 241,41	252 305 109,41	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Yritysluotot	79 052 403,59	75 515 578,98	Pääosin kiinteistövakuuksia
Kulutusluotot	41 224 952,09	39 152 766,33	Pääosin asuinkiinteistövakuuksia
Muut	53 019 536,92	52 773 049,50	Pääosin kiinteistövakuuksia

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut

	2020	2019
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	297 262,32	230 675,16
Saamisista luottolaitoksilta	6 283,34	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 796 500,23	6 850 613,93
Saamistodistuksista	44 076,05	109 741,83
Johdannaissopimuksista	1 418 124,71	1 381 626,94
Rahoitusvelkojen negatiivista korkokuluista	235 649,88	201 629,17
Muut korkotuotot	59 608,83	69 349,13
Yhteensä	8 857 505,36	8 843 636,16
Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuihin rahoitusvaroista	229 891,28	206 368,81
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-169 526,31	-240 402,73
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-316 673,52	-743 268,52
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	-385 544,93	-231 328,85
Muut korkokulut	-2 583,56	-2 629,80
Yhteensä	-874 328,32	-1 217 629,90

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

	2020	2019
Käypään arvoon tuloksen kautta kirjatuihin sijoituksista saadut osinkotuotot	309 200,89	54 804,25
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjatuihin sijoituksista	27 743,52	122 333,40
joista tilikauden aikana pois kirjattuihin sijoituksiin liittyvät osingot	0,00	122 333,40
joista tilikauden lopussa hallussa oleviin sijoituksiin liittyvät osingot	27 743,52	0,00
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä ja omistusyhteisyyksistä saadut osinkotulot	14 000,00	12 000,00
Yhteensä	350 944,41	189 137,65

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2020	2019
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	851 559,48	946 734,63
Ottolainauksesta	19 361,49	17 531,73
Maksuliikenteestä	2 604 270,31	2 323 121,19
OmaisuuDENhoidosta	642 672,60	600 693,19
Välitetystä toiminnasta	2 520 101,00	2 166 230,03
Takausten myöntämisestä	112 093,10	95 321,91
Muut palkkiotuotot	108 866,91	117 652,53
Yhteensä	6 858 924,89	6 267 285,21
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-99 768,35	-103 652,68
Muut	-778 576,65	-817 749,76
Yhteensä	-878 345,00	-921 402,44

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2020		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	164,02	8 192,00	8 356,02
Osakkeista ja osuuksista	19 785,48	211 539,06	231 324,54
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	19 949,50	219 731,06	239 680,56
Tuloslaskelmaerä yhteensä	19 949,50	219 731,06	239 680,56

	2019		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	-6 335,00	33 990,00	27 655,00
Osakkeista ja osuuksista	15 852,83	715 211,03	731 063,86
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	9 517,83	749 201,03	758 718,86
Tuloslaskelmaerä yhteensä	9 517,83	749 201,03	758 718,86

2.5 Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot

	2020		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	-5 955,00	333 365,66	327 410,66
Yhteensä	-5 955,00	333 365,66	327 410,66

	2019		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	-45 885,60	486 339,67	440 454,07
Yhteensä	-45 885,60	486 339,67	440 454,07

2.6 Suojauslaskennan nettotulos

	2020	2019
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)	-126 215,91	969 260,68
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos (netto)	126 177,70	-991 184,08
Yhteensä	-38,21	-21 923,40

2.7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

	2020	2019
Vuokra- ja osinkotuotot	440 551,92	478 399,13
Vuokrakulut	-56 979,11	-840,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-64 770,60	-86 668,82
Myyntivoitot ja -tappiot (netto)	-27 216,00	-6 193,74
Arvon alentumistappiot	0,00	-42 739,84
Muut kulut	-284 434,54	-319 381,62
Yhteensä	7 151,67	22 575,11

2.8 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2020	2019
Vuokratuotot omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	7 846,57	9 841,45
Muut tuotot	252 204,13	376 900,13
Yhteensä	260 050,70	386 741,58

Liiketoiminnan muut kulut	2020	2019
Vuokrakulut	-122 212,41	-219 043,14
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-348 150,44	-381 587,68
Vakuusrahastomaksut	-206 160,21	-221 545,18
Muut kulut	-1 377 663,02	-1 261 484,41
Yhteensä	-2 054 186,08	-2 083 660,41

2.9 Henkilöstökulut

	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-3 081 758,66	-3 048 507,22
Henkilösivukulut	-562 997,11	-636 018,47
Eläkekulut	-480 846,13	-568 312,82
Muut henkilösivukulut	-82 150,98	-67 705,65
Yhteensä	-3 644 755,77	-3 684 525,69

2.10 Muut hallintokulut

	2020	2019
Muut henkilöstökulut	-239 758,22	-467 021,11
Toimistokulut	-1 270 162,44	-990 733,16
Atk-kulut	-2 837 165,28	-2 492 082,53
Yhteyskulut	-229 638,74	-252 253,32
Edustus- ja markkinointikulut	-351 956,94	-519 426,55
Muut hallintokulut	-2 047,50	0,00
Yhteensä	-4 930 729,12	-4 721 516,67

2.11 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2020	2019
Suunnitelman mukaiset poistot	-682 622,07	-635 724,54
Aineelliset hyödykkeet	-101 900,49	-123 389,40
Aineettomat hyödykkeet	-580 721,58	-512 335,14
Yhteensä	-682 622,07	-635 724,54

2.12 Odotettavissa olevat luottotappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

	2020			
Odotettavissa olevat luottotappiot jaksettuihin hankintamenoisiin kirjattaviin rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot
Saamisista luottolaitoksilta	-2 097,28	0,00	-	-
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	562,62	134 419,23	4 754,29	-162 307,14
Taseen ulkopuoliset erät	-5 622,32	-	-	0,00
Yhteensä	-7 156,98	134 419,23	4 754,29	-162 307,14

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	-135 413,99	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	-135 413,99	0,00	0,00	0,00

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-142 570,97	134 419,23	4 754,29	-162 307,14
--	--------------------	-------------------	-----------------	--------------------

2019

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä takauksista ja muista taseen ulkopuolisista sitoumuksista

	Sopimuskohtaiset odotettavissa olevat luottotappiot, brutto	Peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopullisten luottotappioiden peruutukset	Tuloslaskelmaan kirjatut lopulliset luottotappiot ja arvonalentumistappiot
Saamisista luottolaitoksilta	-259,83	0,00	-	-
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-114 935,52	11 062,48	5 410,82	-14 007,79
Taseen ulkopuoliset erät	23 009,20	-	-	0,00
Yhteensä	-92 186,15	11 062,48	5 410,82	-14 007,79

Muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat saamistodistukset	-9 505,25	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	-9 505,25	0,00	0,00	0,00

Odotettavissa olevat luottotappiot yhteensä	-101 691,40	11 062,48	5 410,82	-14 007,79
--	--------------------	------------------	-----------------	-------------------

2.13 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2020	2019
Pankkitoiminnan tuotot	16 027 301,72	15 668 995,34

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä.

Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**3.1 Annetut vakuudet****Omasta velasta annetut:**

Tase-erä	Pantit	Kiinnitykset	Arvopaperivakuus	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	0,00	0,00	5 384 694,50	5 384 694,50
Omasta velasta annetut yhteensä	0,00	0,00	5 384 694,50	5 384 694,50

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elon kautta, eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2020	2019
Yhden vuoden kuluessa	148 057,56	156 357,96
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	368 035,47	481 645,65
Yli viiden vuoden kuluessa	121 261,04	266 731,15

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2020	2019
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset Takaukset	3 777 348,79	3 991 399,72
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	24 809,40	54 809,40
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	19 065 922,62	17 903 986,44
joista luottolupaukset	19 065 922,62	17 903 986,44
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	22 868 080,81	21 950 195,56

3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2020	2019
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonnisäverovelvollisuusryhmään. Arvonnisäveron ryhmärekisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	2 322 800,12	1 603 730,22

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa 31.12.
4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2020	2019
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	46	51
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	3	5
Määräaikainen henkilöstö	2	9
Yhteensä	51	65

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2020	2019
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	428 550,14	438 554,16
Yhteensä	428 550,14	438 554,16

4.3 Johdolle myönnettyt luotot ja takaukset

	2020 Luotot	Takaukset	2019 Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	727 203,92	0,00	750 505,95	0,00
Yhteensä	727 203,92	0,00	750 505,95	0,00

Vähennykset	27 800,00	0,00	30 000,00	0,00
-------------	-----------	------	-----------	------

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

4.4 Lähipiiritiedot

Lähipiirin määrittely

Luottolaitoksen lähipiiri määritellään tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja varten standardin IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä* mukaisesti.

Saamiset, takaukset ja vakuudet lähipiiriltä

	2020			
Lähipiiriin kuulumisen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Johto *)	0,00	0,00	0,00	0,00
Sukulaisuus	93 339,04	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	240 786,35	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	334 125,39	0,00	0,00	0,00

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	349 305,67	0,00	0,00	0,00
Tilikauden muutos	-218 271,23	0,00	0,00	0,00
Tilikauden lopussa	131 034,44	0,00	0,00	0,00

	2019			
Lähipiiriin kuulumisen peruste	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Sijoitukset	Muut saamiset	Takaukset/vakuudet
Johto *)	0,00	0,00	0,00	0,00
Määräysvalta	253 555,56	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	253 555,56	0,00	0,00	0,00

*) Johdon luotot ja takaukset on esitetty liitetiedossa 4.3.

Odotettavissa olevat luottotappiot

Tilikauden alussa	242 437,73	0,00	0,00	0,00
Tilikauden muutos	106 867,94	0,00	0,00	0,00
Tilikauden lopussa	349 305,67	0,00	0,00	0,00

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättä jätetyt pienet tytär- ja osakkuusyhtiöt

Tytäryhtiöt	Kirjanpitoarvot	Oma pääoma **)	Tilikauden tulos	Kpl
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt	1 814 284,70	1 326 337,09	94 727,20	2
Muut	34 875,55	48 655,13	14 348,63	1

5.2 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistus- osuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tulos*
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo	4,38	48 652 272,52	6 077 082,31
Nooa Säästöpankki Oy, Helsinki	5,33	58 850 235,88	1 172 357,73
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	5,29	10 797 132,31	717 224,60
Säästöpankkien Holding Oy, Helsinki	4,78	1 914 932,08	303 583,37
Sp-Koti Oy, Espoo	5,78	-137 001,01	16 598,54
Säästöpankkien Keskuspankki Oyj, Espoo	6,59	83 905 953,23	1 953 565,93
Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Helsinki	5,80	98 396 994,11	2 212 684,34
Säästöpankkiliitto osk, Espoo	5,80	448 749,06	-306 137,82
Urbaanit Kodit Oy, Helsinki	15,79	130 650,32	-58 712,50
Yhteensä		302 959 918,50	12 088 246,50

*) Tilikauden 2019 oma pääoma ja voitto

***) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperi-
atteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

6.2 Tilintarkastajan palkkiot

	2020	2019
Tilintarkastajan palkkiot toimeksi- antoryhmittäin:		
Tilintarkastus	16 851,60	17 298,00
Muut palvelut	13 440,89	1 908,79
Yhteensä	30 292,49	19 206,79

6.3 Pitkäaikaissästäminen

	2020		2019	
	Eur	Lkm	Eur	Lkm
Säästövarat yhteensä	86 794,20	20	131 040,72	40
Talletukset yhteensä	40 608,58	20	77 040,80	40
PS-tilit	40 608,58	20	77 040,80	40
Asiakasvarat yhteensä	46 185,62		53 999,92	
Osakkeet	0,00		748,13	
Rahastot	46 185,62		53 251,79	

6.4 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpito kirjoista ja tositelajeista

Kirjanpito kirjojat	Säilytystapa
Pääkirja/päiväkirja	Sähköinen arkisto
Tasekirja	Sidottu kirja
Tositteet	Sähköinen arkisto

Reskontrat

Asiakasreskontrat (koneelliset)	Sähköinen arkisto
Salkkukirjanpito	Sähköinen arkisto
Ostoreskontra (Opus Capita)	Sähköinen arkisto
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Sähköinen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Sähköinen arkisto
Johdannaisten reskontra	Excel-tiedosto

Käsin ylläpidettävät reskontrat

Vuokrasaamiset	Sähköinen arkisto
----------------	-------------------

Tositelajit

AS	Alkusaldot
00	Kirjanpidon palautustapahtuma
10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
16	Jaksotustositteet
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
22	Henkilökunnan kulut
23	Ulkomaiset laskut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
50	ECL-kirjaukset
51	Salkkukirjanpito
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
63	Voitonjakokirjaukset
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
84	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, sivukulut pl. sosiaaliturvamaksut
85	Poistot
94	Liiketoimintasiirtoon liittyvät viennit
99	Tuloksen kirjaus

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Hyvinkäällä 4. päivänä helmikuuta 2021

	Lammin Säästöpankin hallitus	
Juri Mattila		Jyrki Aho
		
Jan Flinck		Elna Kyllönen
		
Sirpa Pietikäinen		Antti Sipilä
		
	Lauri Kalpala Toimitusjohtaja	

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Hyvinkäällä 5. päivänä helmikuuta 2021

Otto Joki
tilintarkastaja, KHT
Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö